БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 111 (17.691). • 15 май 1980 йил, пайшанба • Баҳоси 2 тийин.

Суратда: аэропортда кутиб олиш пайти.

ТАСС махсус мухбирлари **В. Мусаэльян** ва **В. Соболев** телефотоси.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА КЕНГАШ

КПСС Марказий Комитетида кенгаш бўлиб ўтди. Бу кенгашда мамлакатда оммавий физкультура ва спортни янада ривожлантириш масалалари муҳокама қилинди.

Кенгаш ишида иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетлари, ўлка ва область партия комитетлари, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг секретарлари ҳамда бўлим мудирлари, министрликлар ва идораларнинг, касаба союз, комсомол, спорт ташкилотларининг масъул ходимлари иштирок этдилар.

КПСС Марказий Комитети Пропаганда бўлимининг мудири Е. М. Тяжельников доклад қилди.

Кенгаш ишида КПСС Марказий Комитетининг секретари М. В. Зимянин, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, «Олимпиада—80» ташкилот комитетининг раиси И. Т. Новиков қатнашдилар.

СОВЕТ ДЕЛЕГАЦИЯСИ ВАРШАВАГА КЕЛДИ

ВАРШАВА, 13 май. (ТАСС). КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев бошчилигидаги совет делегацияси Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар Сиёсий маслаҳат комитетининг навбатдаги кенгаши ишида қатнашиш учун бугун Варшавага келди.

СССР ва ПХРнинг давлат байроқлари билан безатилган аэропортда совет делегациясини Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари Э. Герек, ПХР Давлат Кенгашининг Раиси Г. Яблоньский, ПХР Министрлар Советининг Раиси Э. Бабюх, ПБИП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари, ПБИП Марказий Комитетининг секретарлари ва бошқа партия арбоблари, шунингдек СССРнинг ПХРдаги элчиси Б. И. Аристов кутиб олдилар.

Кутиб олиш вақтида фахрий қоровул саф тортиб турди ва Совет Иттифоқи билан Польша Халқ Республикасининг гимнлари ижро этилди.

* * *

Шу куни ўртоқ Л. И. Брежнев ва совет делегациясининг бошқа аъзолари Э. Герек, Г. Яблоньский, Э. Бабюх ўртоқлар билан, Польшанинг бошқа раҳбарлари билан дўстона суҳбатлашдилар.

ВАРШАВА ШАРТНОМАСИДА ҚАТНАШУВЧИ ДАВЛАТЛАР СИЁСИЙ МАСЛАҲАТ КОМИТЕТИНИНГ КЕНГАШИ

14 май куни Варшавада Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар Сиёсий маслаҳат комитетининг навбатдаги кенгаши иш бошлади.

Кенгашда:

Болгария Халқ Республикасидан — БКП Марказий Комитетининг Биринчи секретари, БХР Давлат Кенгашининг Раиси Т. Живков, делегация бошлиғи; БКП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, БХР Министрлар Советининг Раиси С. Тодоров, БКП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, БХР ташқи ишлар министри П. Младенов, БКП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, БХР халқ мудофаа министри Д. Журов, БКП Марказий Комитетининг секретари Д. Станишев, БКП Марказий Комитетининг секретари, БКП Марказий Комитети Биринчи секретари ҳамда БХР Давлат Кенгаши Раиси кабинетининг бошлиғи М. Балев;

Венгрия Халқ Республикасидан — ВСИП Марказий Комитетининг Биринчи секретари Я. Кадар, делегация бошлиғи; ВСИП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ВХР Министрлар Советининг Раиси Д. Лазар, ВСИП Марказий Комитетининг секретари А. Денеш, ВСИП Марказий Комитетининг аъзоси, ВХР мудофаа министри Л. Цинеге, ВСИП Марказий Комитетининг аъзоси, ВХР ташқи ишлар министри Ф. Пуйя;

Германия Демократик Республикасидан—ГБСП Марказий Комитетининг Бош секретари, ГДР Давлат Кенгашининг Раиси Э. Хонеккер, делегация бошлиғи; ГБСП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ГДР Министрлар Советининг Раиси В. Штоф, ГБСП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ГДР миллий мудофаа министри Г. Гофман, ГБСП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ГБСП Марказий Комитетининг секретари Г. Миттаг, ГБСП Марказий Комитетининг аъзоси, ГДР ташқи ишлар министри О. Фишер;

Польша Халқ Республикасидан — ПБИП Марказий Комитетининг Биринчи секретари Э. Герек, делегация бошлиғи; ПБИП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ПХР Давлат Кенгашининг Раиси Г. Яблоньский, ПБИП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ПХР Министрлар Советининг Раиси Э. Бабюх, ПБИП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ПХР миллий мудофаа министри В. Ярузельский, ПБИП Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, ПХР ташқи ишлар министри Э. Войташек, ПБИП Марказий Комитетининг секретари Е. Вашчук;

Румыния Социалистик Республикасидан — РКП Бош секретари, РСР Президенти Н. Чаушеску, делегация бошлиғи; РКП Марказий Комитети Сиёсий ижроия комитетининг аъзоси, РСР ҳукуматининг Бош министри И. Вердец, РКП Марказий Комитети Сиёсий ижроия комитетининг аъзоси, РКП Марказий Комитетининг секретари В. Казаку, РКП Марказий Комитети Сиёсий ижроия комитети аъзолигига кандидат, РСР ташқи ишлар министри Ш. Андрей, РКП Марказий Комитетининг аъзоси, РСР миллий мудофаа министри К. Олтяну;

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқидан — КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев, делегация бошлиғи; КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари К. У. Черненко, КПСС Марказий Комитетининг секретари К. В. Русаков, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССР мудофаа министрининг биринчи ўринбосари, Совет Иттифоқи Маршали Н. В. Огарков;

Чехословакия Социалистик Республикасидан — ЧКП Марказий Комитетининг Бош секретари, ЧССР Президенти Г. Гусак, делегация бошлиғи; ЧКП Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, ЧССР ҳукуматининг Раиси Л. Штроугал, ЧКП Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, ЧКП Марказий Комитетининг секретари В. Биляк, ЧКП Марказий Комитетининг аъзоси, ЧССР ташқи ишлар министри Б. Хнеупек, ЧКП Марказий Комитетининг аъзоси, ЧССР миллий мудофаа министри М. Дзур қатнашмоқдалар.

Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар Бирлашган Қуролли Кучлари Бош қўмондонлигидан кенгашда Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар Бирлашган Қуролли Кучларининг Бош қўмондони, Совет Иттифоқи Маршали В. Г. Куликов, Бирлашган Қуролли Кучлар штабининг бошлиғи, армия генерали А. И. Грибков қатнашмоқдалар.

Кенгашда Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар Сиёсий маслаҳат комитетининг бош секретари, СССР ташқи ишлар министрининг ўринбосари Н. П. Фирюбин иштирок этмоқда.

Сиёсий маслаҳат комитетининг кенгашини очиш чоғида Э. Герек делегацияларнинг аъзоларига қарата табрик нутқи сўзлади. У бундай деди:

Муҳтарам ўртоқлар!

Бундан йигирма беш йил муқаддам, 1955 йил 14 майда Варшавада қардош социалистик давлатларнинг мудофаа-сиёсий иттифоқи — дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисидаги Шартнома имзоланган эди. Бугун, ана шу унутилмас кун йиллигида Варшавада иттифоқимизнинг юбилей кенгаши ўтказилмоқда. Бу — социалистик Польша пойтахти учун, бутун поляк халқи учун катта шарафдир.

Сиёсий маслаҳат комитетининг Москва кенгашидан кейин бир ярим йил ўтгандан сўнг биз мураккаб ва мушкул халқаро вазиятга баҳо бериш ва биргаликдаги вазифаларни белгилаб олиш учун учрашмоқдамиз. Москва кенгаши улуғ тинчлик иши фойдасини кўзлаб амалга ошираётган биргаликдаги ҳаракатларимизнинг муҳим босқичи бўлди. Бу эса кенгашимизга алоҳида аҳамият бахш этади.

Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатларнинг кенгашга келган қуйидаги делегацияларини:

— Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, БХР Давлат Кенгашининг Раиси ўртоқ Тодор Живков бошчилигидаги Болгария Халқ Республикаси делегациясини;

— Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари ўртоқ Янош Кадар бошчилигидаги Венгрия Халқ Республикаси делегациясини;

— Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, ГДР Давлат Кенгашининг Раиси ўртоқ Эрих Хонеккер бошчилигидаги Германия Демократик Республикаси делегациясини;

— Румыния Коммунистик партиясининг Бош секретари, республика Президенти ўртоқ Николае Чаушеску бошчилигидаги Румыния Социалистик Республикаси делегациясини;

— Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, республика Президенти ўртоқ Густав Гусак бошчилигидаги Чехословакия Социалистик Республикаси делегациясини ПБИП Марказий Комитети, Польша Халқ Республикасининг Давлат Кенгаши ва Министрлар Совети номидан самимий табриклайман.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси, тинчлик ва кескинликни юмшатиш ишининг толмас курашчиси ўртоқ Леонид Ильич Брежнев бошчилигидаги Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи делегациясини чин қалбдан табриклайман.

Кенгашимизда ҳозир бўлган Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар Бирлашган Қуролли Кучларининг Бош қўмондони, Совет Иттифоқи Маршали ўртоқ Виктор Георгиевич Куликовни самимий табриклайман.

Кенгашнинг барча иштирокчиларини сидқидилдан табриклайман.

Азиз ўртоқлар!

Варшава Шартномасининг йигирма беш йиллик фаолияти унинг тинчликни ҳимоя қилиш ишидаги ва социализмга хизмат қилишдаги шонли ролини ҳамда тарихий миссиясини таъкидламоқда. Биз ўзимизнинг Шартномамизни империализм бошлаб берган «совуқ уруш» даврида ва ГФРни қайтадан милитарлаштириш ҳамда унинг ўша пайтдаги ҳукуматлари ўтказган сиёсатнинг реваншчилик йўли сабабли Европада катта кескинлик вужудга келган бир пайтда тузганлигимизни яхши эслаймиз. Варшава Шартномасининг тузилиши халқларимизнинг хавфсизлигига, Европада ва бутун дунёда тинчликка қилинган таҳдидга жавоб бўлди. Бундай таҳдид Ғарб давлатларининг урушдан кейинги сиёсатидан келиб чиққан бўлиб, бу сиёсат гитлерчиларга қарши буюк коалиция доирасидаги ҳамкорликдан юз ўгириш, Шимолий Атлантика пактини вужудга келтириш, социалистик система ва тараққиёт кучларига қарши қаратилган агрессив ҳарбий блокларни кенгайтириш мақсадини кўзлаган эди.

Биз Шартномамизни тузаётган пайтда герман империализми бошлаган ва жаҳон тарихида энг даҳшатли бўлган уруш тугаганига атиги ўн йил бўлган эди. Манфур фашизм халқларга етказган жароҳатлар ҳали битиб кетмаганди. Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар ўз кучларини кўп томонлама қардошлик иттифоқига бирлаштирар эканлар, ўз халқларига хавфсизликни ва тинч ривожланиш шарт-шароитларини таъминлаб беришдан иборат ҳаётий муддаогагина амал қилиб қолмадилар. Улар Европани ва дунёни янги уруш алангасидан ҳимоя қилиб қолишдек тарихий миссияни ўз зиммаларига олдилар. Совет Иттифоқи мана шу миссияни бажаришга энг катта ҳисса қўшмоқда, унинг ҳарбий соҳадаги куч-ғайратлари ва сиёсати гитлерчиларга қарши коалициянинг ғалабасида ва халқларни фашизм зулмидан халос этишда ҳал қилувчи аҳамиятга эга бўлди.

Варшава Шартномаси аввал бошданоқ мудофаа-сиёсий иттифоқ бўлиб, ҳозирги замон халқаро муносабатларига янги мазмун бағишлаб келмоқда. У бирон-бир давлатга ёки давлатлар группасига қарши қаратилган гуруҳ бўлган эмас ва ҳозир ҳам бундай гуруҳ эмас. Бу шартноманинг таъсис актида қайд этилганидек, «тинчлик ва хавфсизликни сақлаб қолишга қаратилган барча халқаро тадбирларда ошкора ҳамкорлик руҳида иштирок этишга» ҳамиша тайёр ташкилот бўлиб келди ва шундай бўлиб қолади.

Лениннинг турли социал тузумдаги давлатларнинг тинч-тотув яшаш ғояси социалистик давлатлар сиёсатининг ва Шартномамизнинг раҳнамо директивасидир. Бу ғоя — тинчлик манфаатлари ва қуролланиш пойгасини жиловлаш манфаатлари йўлидаги изчил ҳаракатларимизнинг, агрессия ва конфронтация сиёсатига қарши курашдаги қатъиятимизнинг манбаидир.

Варшава Шартномаси ўзи ташкил этилганидан буён ўтган бутун 25 йил мобайнида Европа ва жаҳонда барқарорлик ҳамда осойишта тартибнинг асосий омили, тинчликни ва халқаро хавфсизликни мустаҳкамлашга хизмат қилаётган активлик маркази бўлиб келди. Шартномамизда қатнашувчи давлатларнинг дунёнинг турли районларидаги кескинлик манбаларини тугатишга ҳамда кризислар ва можароларни тинч бартараф этишга қўшган диққатга сазовор ҳиссаси маълум.

Шартномамиздаги давлатлар тинчликни мустаҳкамлаш ва унинг структурасини ривожлантиришда, Европа қитъасидаги мустаҳкам хавфсизлик шарт-шароитларини шакллантиришда айниқса актив роль ўйнадилар. СССР, Польша ва бошқа социалистик мамлакатлар ГФР билан ўзаро муносабатларни нормаллаштириш тўғрисида шартнома тузганликлари, шунингдек Ғарбий Берлин масаласига доир тўрт томонлама битим ана шунинг ифодаси бўлди. Хельсинкидаги кенгашда Якунловчи актнинг имзоланиши тарихий воқеа бўлди, мазкур кенгашда иштирок этган давлатлар Европада вужудга келган территориал-сиёсий реалликларни таъкидладилар ва тинч-тотув яшаш ҳамда ҳамкорлик қилиш принципларини келишиб олдилар. Хельсинкидаги кенгаш агар сиёсий фаолиятга эзгу ният хос бўлса, халқаро проблемаларни барча халқларнинг фойдасини кўзлаб ҳал этиш мумкин деган ҳақиқатнинг яққол исботи бўлди.

Муҳтарам ўртоқлар!

Бизнинг кенгашимиз халқаро вазият ривожи мураккаблашган бир пайтда ўтказилмоқда. Кескинликни юмшатиш жараёнининг буюк ғалабаларига империалистик кучлар ва «совуқ уруш» кучларининг зўрайган активлиги даҳшатли кўланка солмоқда. Бу кучлар вазиятнинг кескинлаштирилишидан ҳамда қуролланиш пойгаси авж олдирилишидан манфаатдордирлар. Кескинликни юмшатиш жараёни бутун социалистик ҳамдўстликнинг ҳамда давлатларимиздан ҳар бирининг алоҳида кўрсатган ташаббуслари ва ҳаракатлари туфайли, кўпгина мамлакатларнинг конструктив куч-ғайратлари ҳамда тинчликсевар сиёсий ва жамоатчилик кучларининг кенг кўламда қўллаб-қувватлаши туфайли Европа халқларига шу қадар кўп яхши самаралар берди. Мавжуд ҳарбий мувозанатни бузишга қаратилган хатти-ҳаракатлар ҳамда зўравонлик сиёсатини ўтказиш йўлидаги уринишлар айниқса ташвишли ва хатарлидир.

Биз шуни зўр қатъият билан таъкидлаймизки, бу йўлдан ҳар қандай четга чиқиш Европа халқларига ҳам, бошқа бирон бир халққа ҳам ҳеч бир яхшилик келтириши мумкин эмас. Урушдан кейинги бутун тарих Шарқ билан Ғарб ўртасидаги муносабатларни ривожлантиришнинг фақат битта оқилона йўли борлигини ниҳоятда равшан исботлаб турибди. Бу — сиёсий мулоқат йўли, кескинликни юмшатиш жараёнини давом эттириш, қуролланиш пойгасини тўхтатиш ва қуролсизланишга қаратилган амалий тадбирларни бошлаш йўли, барча соҳаларда баббаравар хавфсизлик ва тенг ҳуқуқли ҳамкорлик йўлидир.

Ўзининг тинчлик сиёсати принципларига доимо содиқ бўлган Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар бундан буён ҳам шу йўлдан изчиллик билан бораверадилар, бу йўлда учрайдиган ғовларни енгиб ўтиш ва бартараф этиш учун ҳамма ишларни қилаверадилар. Тинчлик социализм билан чамбарчас боғланган, зотан биз айни шунинг учун жипслигимизни ва қардош социалистик мамлакатларнинг ҳаракат бирлигини изчиллик билан мустаҳкамлайверамиз.

Ўртоқлар! Кенгашни очар эканман, бу кенгаш ҳамиша бўлганидек ҳамжиҳатлик ва қардошларча дўстлик руҳида ўтказилади ҳамда самарали якунланади, деб астойдил ишонч билдирмоқчиман. Сизларни ишонтириб айтаманки, Польша делегацияси биргаликдаги ишимиз айни шундай ўтишига ва туғалланишига энг яхши, ғоят амалий тарзда кўмаклашмоқ учун бутун кучини сарфлайди.

Бизнинг мажлисларимизга қаҳрамон Варшава — урушнинг энг катта даҳшатларини бошидан кечирган ҳамда озодлик ва тинчликка астойдил меҳр-муҳаббат қўйишнинг тимсоли бўлмиш шаҳар аҳолисининг қизғин хайрихоҳлиги ҳамроҳ бўлади. Бутун поляк халқи бизга энг яхши истакларини изҳор этади ва барча мамлакатлардаги холис ниятли кишилар астойдил умид боғлаганликларини ҳис этиб турамиз.

Э. Герек пировардида бундай деди: ҳозирги кенгаш иттифоқимизнинг 25 йиллик ютуқларига якун ясар ҳамда олдимизда турган вазифаларни белгилар экан, Европада ва дунёда тинчлик ҳамда хавфсизликнинг янги истиқболларини очишига ишончим комил.

Эрталабки мажлисда Т. Живков раислик қилди.

15 майда Сиёсий маслаҳат комитетининг кенгаши ўз ишини давом эттиради.

(ТАСС).

БЕШ ЙИЛЛИКНИ ҒОЛИБОНА ТУГАЛЛАЙЛИК

НАМАНГАН ОБЛАСТЬ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ХОДИМЛАРИНИНГ КЕНГАШИ

ТЎРАҚЎРҒОН (Наманган области), 14 май. (ЎзТАГ). Наманган области меҳнаткашларида беш йилликнинг тугалловчи йилини колхоз, совхоз ва саноат ишлаб чиқаришининг ҳамма соҳаларида янги катта муваффақиятлар билан нишонлаш учун барча шароитлар мавжуд. Область қишлоқ хўжалик ходимларининг саноат корхоналари, қурилиш, транспорт ва алоқа ташкилотлари раҳбарлари ва мутахассисларининг иштирокида Тўрақўрғон районидаги «Ўзбекистон» колхозида бугун бўлиб ўтган область кенгаши қатнашчилари шу ҳақда гапирдилар. Кенгаш қатнашчилари партия XXV съезди, КПСС Марказий Комитети 1978 йил июль ва 1979 йил ноябрь Пленумларининг талаблари асосида 1980 йилги ва умуман ўнинчи беш йиллик социалистик мажбуриятларининг бажарилишини амалий жиҳатдан таъминлаш соҳасида область партия, совет, қишлоқ хўжалик органларининг, корхоналар ва ташкилотларининг вазифалари тўғрисида Наманган область партия комитети биринчи секретари М. Камоловнинг докладини муҳокама қилдилар.

Докладчи ва кенгашда сўзга чиққан Поп район партия комитетининг биринчи секретари Р. Сиддиқов, Поп территориал ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори А. Одилов, Наманган районидаги «Ленинград» колхозининг раиси Х. Мамажонов, «Гулбоғ» совхозининг бригадири О. Жўраева, «Узплодоовощвинпром»га қарашли Наманган ишлаб чиқариш-аграр бирлашмасининг бош директори Б. Рапигалиев, Фрунзе номли совхоз сут соғувчиси Ш. Тўрабекова, Учқўрғон районидаги Охунбобоев номли колхоз бригадири Х. Нишонова, Норин районидаги «Октябрь» колхозининг бригадири Н. Абдуллаев, Тўрақўрғон районидаги «Ўзбекистон» колхозининг бригадири И. Зокиров асосий диққат-эътиборни қишлоқ хўжалигининг барча тармоқларини ривожлантириш резервларига қаратдилар. Аввало пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилдорлигини оширишга эришиш лозимлиги таъкидланди. Мўл ҳосил усталарининг тажрибасини кенг оммалаштириш, колоқларни илғорлар даражасига кўтариш энг муҳим талаб қилиб қўйилди.

Ҳозирги куннинг энг муҳим вазифаларига кенгашда катта эътибор берилди. Жами майдонда ғўза тупларининг энг мақбул қалинлигини сақлаб қолиш учун курашни кучайтириш, ғўза ва бошқа экинлар парвариши суръатларини ошириш, ҳамма агротехника тадбирларини сифатли ўтказиб, ишларнинг сифатини юқори кўтариш ва айни махалда қурт боқишни муваффақиятли ўтказишни таъминлаш зарурлиги уқтириб ўтилди. Бунинг учун мавжуд меҳнат ва моддий ресурслардан самарали фойдаланиш керак. Шу куннинг ўзидаёқ теримни ўйлаш, «зангори кемалар» ва пахта терими учун керакли бошқа машиналар ремонтини тезлаштириш лозим.

Ем-хашак тайёрлаш ишларини кенг миқёсда авж олдириш, беда ўримини қисқа муддатларда ўтказиш, шундан кейинги ўримда мўл кўкат ҳосили олиш, беда пичанининг йиллик ўримини гектар бошига 210—220 центнерга етказиш учун бедапояларни юксак агротехника даражасида парвариш қилиш энг муҳим аҳамиятга молик ишдир. Йил сайин экилган ўтлардан мўл ҳосил етиштириб олаётган Косонсой райони хўжаликларининг ем-хашак етиштирувчилари иши ибрат қилиб кўрсатилди. Маккажўхори парваришига кўпроқ эътибор бериш, бу йил гектар бошига камида 100 центнер маккажўхори дони олинишини таъминлаш зарур.

Кенгашда чорвачиликни янада ривожлантириш йўллари кўриб чиқилди. Областнинг бир қанча хўжаликларида қишлоқ хўжалигининг мана шу муҳим тармоғини юксалтириш учун мавжуд резервлардан ҳали тўла-тўкис фойдаланилмаётганлиги уқтириб ўтилди. Мол гўшти ва парранда гўшти етиштирадиган ўз ёрдамчи хўжаликларини ташкил этган айрим корхоналарнинг ташаббуси қўллаб-қувватлашга лойиқдир. Уй ҳайвони ва парранда боқаётган колхозчиларга ҳамда совхозларнинг ишчиларига ҳар томонлама ёрдам бериш керак. КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг Тошкент области чорвадорлари меҳнатда эришган ғалаба муносабати билан область партия комитети ва область ижроия комитетига йўллаган мактубида баён этган тавсиялари Наманган области ферма меҳнаткашлари учун ҳаракат программаси бўлиб қолиши керак.

Сўзга чиққанлар ўз нутқларида қишлоқ хўжалигининг бошқа тармоқлари: сабзавотчилик, боғдорчилик, токчиликни уйғун равишда, комплекс ривожлантириш зарурлигини таъкидладилар.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов кенгашда нутқ сўзлади.

Кенгаш иштирокчилари мурожаат қабул қилиб, область меҳнаткашларини гектар бошига 37,5 центнер «оқ олтин» олиш, давлатга 500 минг тонна пахта топшириш, ҳосилнинг камида 320 минг тоннасини машинада териш, 151 минг тонна дон етиштириш, гўшт етиштиришни ўтган йилга нисбатан 22, сут етиштиришни 20 ва тухум етиштиришни 25 процент кўпайтириш, кўп миқдорда сабзавот, мева, узум, бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари олиш, беш йилликнинг тугалловчи йили учун олинган мажбуриятларнинг ҳамда саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш, қурилиш, транспорт ва алоқа юзасидан беш йиллик программанинг муддатидан илгари бажарилишини таъминлаш учун бутун кучни ишга солишга чақирдилар.

Наманганликларнинг Андижон области меҳнаткашлари билан социалистик мусобақасини давом эттиришга қарор қилинди.

(ЎзТАГ).

У. ЮСУПОВНИНГ 80 ЙИЛЛИГИ ШАРАФИГА

1937—1950 йилларда Ўзбекистон партия ташкилотига бошчилик қилган таниқли партия ва давлат арбоби Усмон Юсупов туғилган куннинг 80 йиллигига бағишлаб 14 май куни Тошкентда шаҳар жамоатчилигининг тантанали йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилишни Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари У. Умаров очди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги Партия тарихи институтининг директори, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси Ҳ. Т. Турсунов У. Юсуповнинг ҳаёти ва фаолияти тўғрисида доклад қилди. Докладчи ва йиғилишда сўзга чиққан кишилар У. Юсуповнинг ленинча миллий сиёсатни амалга оширишдаги хизматлари тўғрисида, унинг совет пахтачилигини ривожлантиришга, республика экономикаси ва маданиятини равнақ топтиришга қўшган ҳиссаси ҳақида гапирдилар. У. Юсуповнинг ташкилотчилик қобилияти Улуғ Ватан уруши йилларида, айниқса, ёрқин намоён бўлди. Ўша пайтда Ўзбекистон фронтнинг йирик аслаҳахоналаридан бири бўлиб қолди. мамлакатнинг ғарбий районларидан кўчириб келтирилган 1 миллиондан кўпроқ аҳолини қабул қилди ҳамда кўпгина катта-катта завод ва фабрикаларни ўз территориясида жойлаштириб, тезлик билан ишга туширди.

Тантанали йиғилишда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари иштирок этдилар.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎРТОҚ Ҳ. Р. ҚУЙБОҚАРОВни ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАХРИЙ ЁРЛИҒИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Республика партия, совет ва қишлоқ хўжалик органларида кўп йил, самарали ишлаганлиги учун ҳамда туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон ССР тайёрлаш министри ўртоқ Ҳушвақт Ражабович Қуйбоқаров Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
И. УСМОНХЎЖАЕВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Г. ҲАЙДАРОВА.

Тошкент шаҳри,
1980 йил 14 май.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: ИШГА ИЖОДИЙ ЁНДАШУВ

МУВАҚҚАТ, ЛЕКИН ЖАНГОВАР

ТОШКЕНТ ШАҲАР ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИДА МУВАҚҚАТ ПАРТИЯ ГРУППАЛАРИ ФАОЛИЯТИНИ АКТИВЛАШТИРИШ ТАЖРИБАСИДАН.

Муваққат партия группасининг барча аъзолари белгиланган вақтда йиғилишди. Аммо группа ташкилотчиси Александр Скоробогатченконинг кўнгли нотинч. Йиғилишга қурилишларни саноат материаллари билан таъминлаш бирлашмаси бош директорини таклиф этишган эди. Александр Павлович яна соатига кўз ташлади. Тайинланган вақтдан ўн минут ўтибди. Ундан эса, дарак йўқ. Шу пайт эшик очилиб, хонага юзлари бўғриққан В. Гауфлер кириб келди.

— Кечирасизлар, мен планеркада эдим, — деди у узр сўраган бўлиб ва тўпланганларга бир-бир қараб қўйди.

— Сизни бу ерга чақиришимиздан мақсад, — Александр Скоробогатченко дона-дона сўзлай бошлади, — қўл остингиздаги заводлар Олмазор микрорайони қурилишига темир-бетон маҳсулотларини вақтида етказиб беришмаяпти. Нима сабабдан бунга йўл қўйиляпти?

Бош директор ўрнидан турди. Масаланинг бундай кескин, кўндаланг қўйилганлигиданми, ёки оддий қурувчиларнинг бундай саволларига жавоб беришга ўрганмаганми, аввалига тили калимага келмай турди.

— Менинг бригадамда йигирмадан зиёд монтажчи бор, — деди 2-уйсозлик комбинати 3-монтаж бошқармасининг бригадири М. Пак. — Материал бўлса, ишни икки сменада олиб боришга ҳам тайёрмиз. Буюртмачи икки кунда бир келиб, нега суст ишлайсизлар, деб таъна қиляпти.

— Йил бошидан бери корхоналаримизда хом ашё, асосан цемент етишмаяпти. Таъминотда узилиш пайдо бўляпти...

Бош директорнинг сўзларини 11-«Висотстрой» қурилиш трести 41-қурилиш бошқармасининг прораби А. Мелькумов бўлди:

— Менимча, айрим заводларингиз мавжуд хом ашёни тежаб-тергаб, режа билан ишлатмаяпти. Масалан, 10-турар жойнинг пойдеворини қуриб бўлишимиз билан биринчи, иккинчи қаватларга эмас, балки бешинчи қаватга монтаж қилинадиган қоплама плиталар, ригеллар юборибсизлар. Мана ҳозир улар қурилиш майдонини банд қилиб ётибди. Агар технология қоидаларига, бизнинг буюртмага эътибор берган ҳолда маҳсулот тайёрлаганингларда бунга йўл қўйилмаган бўларди.

Шу кунги йиғилишда пойтахтнинг улкан иншооти — Халқлар дўстлиги майдони комплексига кирувчи бошқа объектларни ҳам материаллар билан таъминлашдан ташқари қурувчилар ўртасида оммавий-сиёсий ишларни кучайтириш, меҳнат беллашувини авж олдириш масалалари ҳам муҳокама этилди.

Халқлар дўстлиги майдони комплекси қурилишида муваққат партия группаси ташкил этилганига бир йил бўлди. Группа аъзолари ҳар бир объектдаги активларга таяниб, социалистик мусобақани уюштириш, сиёсий-тарбиявий ишларни кучайтириш, қурувчиларга намунали меҳнат шароитлари яратиш бўйича катта тадбирларни амалга оширмоқда. Группанинг ташаббусига кўра объектларда лекция ва суҳбатлар ўтказиляпти. «Билим» жамияти лекторлари, санъат ва маданият арбоблари тез-тез қурувчилар ҳузурида бўлишиб, уларни янада унумли ва сифатли меҳнат қилишга даъват этишяпти, ҳозирги замоннинг актуал масалалари бўйича суҳбатлар ўтказишяпти.

Ўтган йили Тошкент шаҳар партия комитети, Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети, касаба союзлари область Совети ва шаҳар комсомол комитети КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида»ги қароридан келиб чиқиб, Халқлар дўстлиги майдонида турар жойлар, иншоотлар қурилишини янада тезлаштириш учун шаҳардаги партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотлари олиб борадиган партиявий-ташкилий, оммавий тадбирлар тўғрисида қарор қабул қилишди. Унда ҳар бир бригада, ҳар бир участкада социалистик мусобақани кенг ва мақсадга мувофиқ равишда уюштириш, бинокорлар ўртасида сиёсий-тарбиявий ишларни кучайтириш зарурлиги уқтирилди.

Муваққат партия группаси қарорнинг моҳиятини қурувчиларга тушунтириш, унда илгари сурилган вазифаларни бажариш учун ички резервлардан фойдаланиш, меҳнат ва технология қоидаларига қатъий риоя қилиш, меҳнат беллашувини қоғозда эмас, балки амалда авж олдириш борасида катта сиёсий-тарбиявий ишларни олиб борди. Натижада 11-«Висотстрой» қурилиш трести билан 2-уйсозлик комбинати коммунистлари Олмазор турар жой микрорайони билан Халқлар дўстлиги саройи қурилишини муддатидан илгари — 1980 йилнинг охирига қадар битказиш ташаббуси билан чиқишди. Муваққат партия группаси айни кунларда ташаббускорларнинг издошлари кўпайиши, уларнинг аҳдга яраша ишлашларига шароит яратишга ғамхўрлик қилаётир.

— Халқлар дўстлиги майдони комплексига кирувчи объектлар қурилишида 1300 дан зиёд бинокорлар ишлашяпти, — дейди Халқлар дўстлиги саройини барпо этаётган бригадалардан бирининг бошлиғи, Ленин ва Меҳнат Қизил Байроқ орденлари кавалери М. Ҳабибуллаев. — Ҳар бир ташкилотнинг унумли ишлашини таъминлашда партия группаси ташкилотчилик, ташаббускорлик кўрсатяпти. Группа ишлаб чиқариш муаммолари, планнинг бажарилишинигина эмас, балки айрим коммунистларнинг зиммаларидаги топшириққа муносабати, масъулиятини ҳис этиши, интизоми каби масалаларни ҳам муҳокама этяпти.

Тошкент шаҳри қурилишларида дастлабки муваққат партия группалари олти йил муқаддам ташкил этилган эди. Ўрта Осиё транспорт қурилиши трести партия комитети аэровокзал қурилишининг бир маромда боришини таъминлаш мақсадида муваққат партия группаси тузганди. Уч йил муқаддам «Ташпромстрой» трести 50-қурилиш бошқармаси партия ташкилоти метрополитеннинг депоси қурилишида ана шундай группа ташкил этди. Группага уюшган коммунистларнинг бинокорлар ўртасида қизғин ва жонли сиёсий-тарбиявий ишлар олиб бориши туфайли объект белгиланган муддатдан анча илгари битказилди.

Шу кунларда пойтахтдаги бу йил ишга туширилиши зарур бўлган зарбдор объектларда ҳам муваққат партия группалари тузилмоқда.

— Метрополитеннинг биринчи линияси иккинчи участкасининг учта бекати шу йил август ойида фойдаланишга топширилиши керак, — дейди Тошкент метро қуриш трести партия комитетининг секретари В. Артюшенко. — Бу мақсадга тезроқ етишиш учун метросозлар ўртасида партиявий-сиёсий ишларни авж олдирдик. Муваққат партия группалари идеология ишини кучайтириб, меҳнат интизомини мустаҳкамламоқда. Ҳозир барча станциялар қурилишида шундай группалар тузилган. Ҳамид Олимжон номли Пушкин номли станциялардаги группаларга М. Абсалямов, С. Смаёдовлар етакчилик қилишяпти. Улар метросозлар ўртасида сиёсий-тарбиявий ишларни партиямиз Марказий Комитетининг 1979 йил ноябрь Пленуми қарорларини шу кун талаблари даражасида олиб боришмоқда.

Тошкентлик қурувчилар ишлаб чиқариш объектларини ўз вақтида фойдаланишга топширишаётган бўлишса-да, уй-жойлар, мактаблар, болалар боғчалари қурилишида камчиликларга йўл қўйишяпти. Уйлар планда белгиланганидек ҳар ойда эмас, балки кварталнинг сўнгги ҳафтасида, мактаблар ўқув йилининг бошланишига саноқли кунлар қолганида, айрим ҳолларда 30 августда чала-чулпа қабул комиссиясига топширияпти. Масалан, ўтган йили Генерал Узоқов, Садоқат кўчаларида, ТошПИ, ТошДУ массивида қурилган мактаблар 31 августда қабул комиссиясига топширилди. Сентябрь ойида ҳам қурувчилар чала ишларни бажариш билан машғул бўлишди. Фарҳод кўчаси, Марказ-26 кварталида барпо этилган болалар боғчаларини 1979 йил декабрь ойида қабул комиссияси қабул қилган бўлса-да, мазкур объектларда шу йилнинг январь-февраль ойларида ҳам қурилиш ишлари адо этилди. Бинокорлик жараёнлари пала-партиш, «Қўлдан кетгунича, эгасига етгунича» қабилида бажарилмоқда. Шу кунларда Марказ-17 кварталидаги, Оқлон кўчасида ва пойтахтнинг бошқа даҳаларида қурилаётган мактаблар, уй-жойлар, болалар боғчалари объектларида ҳам ўтган йилги хатолар такрорланяпти.

Агар бундай объектлар қурилишида ҳам муваққат партия группалари тузилса, улар объектларни материаллар, машина ҳамда механизмлар билан таъминлаш, социалистик мусобақани уюштириш, ёрдамчи пудратчи ва бош пудратчи ташкилотлар ўртасида ҳамкорликни яхшилаш, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш учун ташкилотчилик ва тарбиявий ишларни жонлантиришлари мумкин бўлар, ўнинчи беш йиллик план топшириқларини муваффақиятли адо этиш, КПСС XXVI съездини ёруғ юз билан кутиб олиш учун кураш янада кучаяр эди.

Кейинги пайтларда йирик аҳоли турар жойларида, маҳаллаларда ҳам уставдан ташқари партия группалари тузилмоқда. Бундан икки йил муқаддам Тошкентдаги Киров район партия комитети ташаббуси билан бир қатор маҳаллаларда партия группалари тузилган эди. Маҳалла партия ташкилотлари ҳозир аҳоли ўртасида муайян тарбиявий иш олиб бормоқда. Худди шундай уставдан ташқари партия ташкилотлари Фрунзе, Октябрь районлари маҳаллаларида ҳам самарали фаолият кўрсатяпти. Бизнингча, аҳоли турар жойларида сиёсий-тарбиявий ишларни янада кучайтириш, унинг самарадорлигини ошириш, янги кишини тарбиялаш, партия ва ҳукуматимизнинг қарорлари ҳамда кўрсатмаларини халққа етказишда партия группалари катта кучга эгадир. Буни Тошкент шаҳридаги маҳаллаларда тузилган партия группаларининг иши тасдиқлаб турибди. Бироқ, бу ибратли ташаббус бошқа жойларда етарлич қанот ёзганича йўқ.

Меҳнаткашларни пролетар интернационализми ва совет ватанпарварлиги руҳида тарбиялашга, янги анъаналар, урф-одатлар, расм-русумлар, маданий кўникмаларни жорий қилиш, турмушни коммунистик негизда қайта ташкил этишда муваққат партия ташкилотлари муҳим роль ўйнайди. Аҳоли турар жойларида тузилаётган партия группалари маҳалла комитетларининг обрў-эътиборини янада оширади. Бу жойларда олиб борилаётган ташкилотчилик ва тарбиявий ишларга сиёсий тус беради.

Партия группалари ана шундай катта кучга эгадир. Ўрток Л. И. Брежнев айтганидек: «Ҳатто энг кичкина партия ташкилоти ҳам ҳамма нарсани яхши ҳисоблаб чиқса, ҳамма нарсани пайқаб олса, ҳамма нарсани ишга солса, кўп нарсалар қилиши, кўпгина янги имкониятларни топиши мумкин». Буни муваққат партия группаларининг тажрибаси кўрсатиб турибди. Партия комитетлари уларнинг жанговарлигини янада ошириш чораларини кўришлари керак.

А. НИЕЗОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Республикамиз саноат корхоналари, ўнинчи беш йиллик план топшириқларини муваффақиятли бажариш учун барча куч ва имкониятларини сафарбар қилмоқдалар. Бунда социалистик мусобақа муҳим роль ўйнаяпти. Суратларда: [юқоридан] 1. Нукус мебель фабрикасининг таниқли ишчиси, Қорақалпоғистон АССР Олий Совети депутати Улмекен Сапарниязова. У шахсий беш йиллик топшириғини тўрт йилда ўринлатиб, ҳозир ўн биринчи беш йиллик ҳисобига ишлаяпти. 2. Тошкентдаги 4-давлат лойиҳалаш институтида республикамизда қурилажак енгил саноат корхоналари лойиҳаларини тез ва сифатли тайёрлашга катта эътибор беряпти. Сиз пастдаги суратда лойиҳа бош инженери Э. Зельцер [чапда], катта архитектор Н. Шаповалова ҳамда архитекторлардан Д. Давлатова ва М. Алимовларни кўриб турибсиз.

Р. Саидов ва В. Сироткин фотолари.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республика қишлоқ хўжалиги ва сув хўжалиги ташкилотларида кўп йил, самарали ишлаганлиги учун ҳамда туғилган кунига олтмиш йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон ССР Сув хўжалиги қурилиши давлат комитети марказий бухгалтериясининг бош бухгалтери ўртоқ Туроб Султонович **Султонов**ни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми партия, совет ва хўжалик органларида кўп йил, самарали ишлаганлиги учун ҳамда туғилган кунига олтмиш йил тўлиши муносабати билан Хоразм область автомобиль йўллари қуриш ва фойдаланиш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Хударген **Раҳимов**ни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми шарқшунослик фанини ривожлантиришдаги, илмий кадрлар тайёрлашдаги хизматлари учун ҳамда туғилган кунига олтмиш йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Абу Райҳон Беруний номли Шарқшунослик институтининг сектор мудири, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси ўртоқ Убайдулла Исроилович **Каримов**га **Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби** фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми давлат савдоси системасида кўп йил, самарали ишлаганлиги учун ҳамда туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан «Узтекстильторг» Самарқанд область савдо базасининг директори ўртоқ Болтапўлат **Саматов**ага **Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган савдо ходими** фахрий унвони берди.

ҲЕЧ КИМ, ҲЕЧ НАРСА УНУТИЛМАЙДИ

Қирчиллаган қиш эди

Ростов областининг Миллерово шаҳри яқинида эсэсчиларга — фашистларнинг сараланган қўшинларига қарши бўлган жанг сира ёдимдан чиқмайди. 1943 йилнинг январи. Совуқ. Кунлардан бирида батальонимиз ғарб томон чекинаётган душман йўлини тўсиб қўйиш тўғрисида буйруқ олди.

Биз душман қисмларини айланиб ўтиб, унинг чекиниш йўлини тўсдик. Бутазорлар орасида окоп қазий бошладик. Лекин бизнинг манёвримиздан душман хабар топиб қолган эканми, тўп ва миномётлардан ўққа тута бошлади. Сўнгра эса ҳужумга ўтди.

Душманни яқин келтириб пулемёт ва автоматлардан ўт очдик. Ўша жангда оддий солдатлар Йўлдош Қурбонов, Усмон Исҳоқов каби ўзбек йигитлари ажойиб мардлик кўрсатишди. Душман ўнлаб солдатларининг ўлигини қолдириб, чекинишга мажбур бўлди.

Орадан кўп ўтмай душман яна ҳужумга ўтди. Лекин бу гал олдинда саккизта танк келарди. Рус йигити Сергеев, самарқандлик Қаршиев ва қозоқ йигити Қалимбоев танкка қарши курашда тажриба орттирган тўпчилардан эди. Улар олдиндаги танкни нишонга олишди. Иккинчи снаряддан танк тўхтаб қолди. Тўп командири Сергеев ярадор бўлди ва Қалимбоев уни жанг майдонидан четга олиб чиқиш билан овора бўлиб қолди. Қаршиев эса бир ўзи тўпи билан танкка қарши жанг қилди ва иккинчи танкни ёндириб юборди. Орадан дақиқа ўтмай учинчи танк ҳам ёна бошлади. Шундан кейин қолган танклар орқасига бурилди. Ана шу жангда старший политрук Янборисов, қуролдош дўстларимиз Юсупов, Ўролов ҳалок бўлдилар.

Фашистларга қарши жангларда ўзбек йигитлари кўрсатган мардлик ва жасорат тўғрисида кўп мисоллар келтириш мумкин. Биз билан бирга жанг қилган снайперлар Холбоев, Абдужабборов, Камоловларнинг ҳар бири ўнлаб босқинчиларни ер тишлатган.

Миллерово шаҳри яқинида душман группировкасини тормор келтиришда мардлик намуналарини кўрсатган кўплаб жангчиларимиз муносиб тақдирландилар.

К. РАСУЛОВ,
90-алоҳида ўқчи бригада 3-батальони иккинчи ротасининг собиқ старшинаси.

ОЛИЙ ЎҚУВ ЮРТЛАРИДА

МАРОҚЛИ УЧРАШУВЛАР

Таълим жараёнини коммунистик тарбия жараёни билан уйғун ҳолда олиб бориш ҳақидаги доҳий даъватига асосан Тошкент халқ хўжалиги институтида студентларни ленинчасига, коммунистчасига яшаш ва курашишга ўргатиш юзасидан катта тадбирлар амалга оширилмоқда. Ўқитишнинг мазмуни, студентларнинг бўш вақтини қандай ўтказиши ҳамда оммавий физкультура ва спорт ишлари институт жамоат ташкилотларининг, ўқитувчи ва профессорларининг доимо диққат марказида.

Белгиланган режаларни амалга оширишда, айниқса, студентларнинг илмий конференциялари яхши натижа беряпти. Жумладан, ўтган йили студент ишлари Бутуниттифоқ конкурсининг биринчи тури даврасида ўтказилган илмий конференцияда ижтимоий фанлар, ВЛКСМ тарихи ва халқаро ёшлар ҳаракатига доир 2500 дан ортиқ доклад тингланди. Шуларнинг 119 таси конкурснинг навбатдаги турларига тақдим этилди. В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигига бағишланган ана шундай конференцияда эса 67 секцияда жами 753 доклад тингланди, ижтимоий фанлар бўйича ёзилган қирқдан ортиқ илмий доклад мукофот билан тақдирланди.

Институтда таълим-тарбия жараёни студентларни тадқиқот ишларига актив жалб этиш билан боғлаб олиб борилаётир. Йигит-қизларнинг илмий тўгаракларга қизиқиши тобора ортиб бораётганлиги ҳам бежиз эмас.

Студентларда илмий дунёқарашни, меҳнатга коммунистик муносабатни шакллантиришда, уларда эстетик ва бадиий дидни ўстиришда революция ветеранлари, уруш ва меҳнат қаҳрамонлари, санъат ва адабиёт арбоблари билан ўтказилаётган мароқли учрашувлар катта роль ўйнамоқда. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Буолма Жўраева, СССР халқ артисти, СССР Давлат мукофотининг лауреати Зикир Муҳаммаджонов, Ўзбекистон ССР халқ артистлари Қудрат Хўжаев, Соиб Хўжаев, Машрабжон Юнусов каби донгдор ишчи ва санъаткорлар билан учрашув кечалари бўлиб ўтди. Яқинда Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреатлари Абдулла Орипов, Гулчеҳра Нуриллаева, Омон Матчон, Муҳаммад Али иштирокида мушоира ўтказилди.

Интернационал дўстлик кечалари, кафедра декадалари, студентлар ётоқхоналаридаги савол-жавоб кечалари ва бошқа тадбирлар ёшларимизнинг маънавий дунёси бойиб, янгича анъаналар янада кенгайишига самарали таъсир кўрсатмоқда.

Э. ҒУЛОМОВ,
Тошкент халқ хўжалик институтининг катта ўқитувчиси.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» МУХБИРЛАРИ БОНГ УРАДИ!

ҚУРУВЧИЛАР КЎМАК КУТМОҚДА

- «Б» ГРУППАСИ КОРХОНАЛАРИ ҚУРИЛИШЛАРИДА
- СУРЪАТ ТЕЗЛАШМОҚДА, ЛЕКИН...
- ЕЧИЛИШИНИ КУТАЁТГАН МУАММОЛАР
- ТОШКЕНТЛИК УЙСОЗЛАР ТАШАББУСИГА КЕНГ ЙЎЛ

Партиянинг халқ турмуш даражасини янада ошириш йўли — кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқарадиган тармоқларни интенсив ривожлантиришда, янги-янги қувватларни ишга туширишда, корхоналарни реконструкция қилиб, уларни замонавий ускуналар билан жиҳозлашда ҳам ўз ифодасини топмоқда. Айниқса, газламалар, трикотаж маҳсулотлари ишлаб чиқарувчи корхоналарда автомат линиялар, илғор технология, хом ашё ва материалларнинг янги турлари кенгроқ, кўпроқ жорий этилмоқда. «Совет кишиларининг ўсиб бораётган талаби, — дейилади КПСС XXV съезди материалларида, — халқ истеъмоли товарларини ишлаб чиқаришни кўпайтириш, уларнинг сифатини яхшилаш ва ассортиментини кенгайтириш, аҳолига хизмат кўрсатиш соҳаларини ривожлантириш йўли билан тўлароқ қондирилсин».

Республикамизда беш йилликнинг якунловчи йилида ҳар қачонгидан кўп харидоргир газламалар тайёрлаш қувватига эга корхоналар ишга туширилиши кўзда тутилганлиги боиси ҳам шунда. Чунки, бугунги харидор кўплаб сифатли, бежирим ип газлама маҳсулотлари талаб қилмоқда. Бир килограмм калава ипдан уч кўйлакка етарли 10 метр сифатли чит тайёрлаш мумкин. Биргина Бухоро тўқимачилик комбинатининг иккинчи йигирув фабрикаси ишга тушгач, ҳар йили 12.113 тонна, Андижон ип газлама комбинатининг биринчи навбати битгач эса яна 7.400 тонна калава тайёрлаш имконияти туғилади. Бу, келгусида ҳозиргидан 195 миллион метр кўп ип газлама маҳсулотлари ишлаб чиқарилади, демакдир.

Келгусида бу ишлаб чиқариш комплекслари аҳолини кўплаб газлама билан таъминлайди, турдош корхоналарга пардозлаш учун йигирилган ип ва хом сурп етказиб беради. Бинокорлар Андижон ва Бухоро ип газлама комбинатлари фабрикаларини шу йилнинг тўртинчи кварталида, Тошкент тўқимачилик комбинати реконструкциясини яқин 2—3 ойда тугаллаш юзасидан юксак социалистик мажбуриятлар олганлар.

Хўш, бугунги кунда ана шу муҳим объектларда аҳвол қандай? Қурилиш суръати кўнгилдагидек боряптими? Сафаримизнинг дастлабки манзили — Тошкент тўқимачилик комбинати бўлди.

Бу ерда йилнинг ўтган тўрт ойи қурувчилар учун анча ноқулай келди. Об-ҳавонинг тез-тез бузилиб туриши қурилиш суръатига халақит берди. Монтажлаш, пардозлаш, тупроқ ишларида узилишлар бўлди. Бош пудратчи — «Ташпромстрой» трести ёрдамчи пудратчиларига ўз вақтида иш майдони тайёрлаб бермади. Трестнинг 1-қурилиш-монтаж бошқармаси ишчи кучларининг асосий қисмини ишга тушириладиган объектларга юбориш ўрнига янги қурилаётган иншоотларга жалб этиб, комбинат реконструкциясига белгиланганидан 28—30 нафар кам одам юборди. Иш сифати устидан изчил назорат ўрнатилмади. Темир-бетон конструкциялари, балкалар, опалубкалар таъминотида етишмовчиликлар бўлди. Оқибатда бошқарма белгиланган топшириқларни бажаришда судралиб қолди.

Трестнинг пардозлаш ишлари бошқармаси коллективи олиб бораётган ишлар ҳам кўнгилдагидек эмас. Бош пудратчи ип, пардозлаш фабрикалари, ремонт-механика цехининг маъмурий-маиший корпусларида пардозловчилар учун етарли иш майдони очиб бермаяпти. Апрель ойининг дастлабки кунларидаёқ ишга тушиши керак бўлган компрессор бўлимида ёрдамчи пудратчи «Энергомонтаж» ташкилотининг айби билан ишлар ўлда-жўлда ётибди. Шунингдек, корхона реконструкциясида иш олиб бораётган «Промвентиляция», 1-«Стройтермоизоляция», «Узглавтехмонтаж» ва 2-монтаж бошқармалари коллективларининг суръати ҳам талаб даражасида эмас.

Худди шундай масъулиятсизлик ва ўзибўларчиликни Андижон ип газлама комбинатининг биринчи йигирув фабрикаси қурилишида ҳам кўрасиз. Бу ердаги асосий ишлар корпус томини имкони борича тезроқ ёпиб, янги келтирилган йигирув машиналарини вақтида жойлаштиришдан иборатдир. Бунинг учун корпус томи ерда махсус конвейерда тайёрланиб, тайёр блоклар махсус тележкаларда пролетларга олиб келинади ва юқорига кўтариб, бино устига ёпилади.

Белгиланган муддатга кўра бу иш апрель ойида ниҳоясига етиши, олтита пролетнинг ҳар бирига 11 тадан блок жойлаштирилиши лозим. Ҳозиргача 35 та блок ўрнатиб бўлинди. «Фарғонанефтехиммонтаж» трести бригадалари учинчи пролет устини ҳам ёпиб тугатдилар. Қоплама блокларни йиғишнинг янги усулини жорий этган В. Васинцев бошлиқ звено ҳар куни конвейердан иккитадан деталь чиқармоқда. Монтажчилар ўртасида авж олган социалистик мусобақада В. Курочкин бригадаси пешқадамлик қиляпти. Бугунгача олти пролетдан учтасини ёпиб улгурган коллектив айни пайтда ҳар куни иккитадан блокни монтажга юбормоқда. Бунда уларга бригада пудрати методи қўл келяпти.

Асосий пудратчи — 162-қурилиш трести бинокорлари бино томига ёпиладиган блоклар ортилган тележкаларнинг қатнаши учун излар ётқизиб бўлди. Қурувчилар корпуснинг усти ёпилган қисмидаги ишларни бажаришга киришиб, монтажчиларга иш фронти очиб бермоқдалар. Айниқса, кичик электр станциялар ускуналарини йиғиш ишларида бир қадар силжиш сезилмоқда.

Бу, қурилишда ҳамма ишлар яхши кетяпти, деган гап эмас. Масалан, том устига ёпилаётган ҳар бири 400 квадрат метр майдонга тенг блоклар жуда кўп қисмлардан иборатдир. Афсуски, бундай қисмлар ҳозир объектга келтирилган 110 блокдагина мужассам, холос.

Яқиндагина ҳунар-техника билим юртлари бағридан қурилишга келган 70 нафар ёш ҳали қайноқ меҳнат қучоғига тўла жалб этилганича йўқ. Қурилишнинг таъминотчи корхоналаридан бири — Тўйтепа металл конструкциялари заводи кўплаб зарур қисмларни вақтида етказиб бермаяпти. Оҳангарон цементчилари комбинатни «ППЖ» маркали шиферлар билан таъминлаш юзасидан олган шартномалари ижросини пайсалга солмоқдалар. Монтажчилар республика Моддий-техника таъминоти давлат комитетидан асосий фондлар бўйича ажратилган қувурларнинг келишини интизорлик билан кутмоқдалар.

—Бундай эҳтиёжлар Бухоро тўқимачилик комбинатининг иккинчи йигирув фабрикаси қурилишида ҳам талайгина, — дейди 163-қурилиш трестининг 4-бошқармаси бригадири Т. Маллаев.— Бош корпус томини ёпиш учун 90 та блок қўйилиши керак. Бугунгача бунинг атиги 50 тасини қўйиб улгурдик. Бу — бизнинг бугунги имкониятларимиз даражасидаги ишлар ҳажмидан анча оз, албатта.

Қурувчининг куйиниб айтаётган бу сўзларида жон бор. Жумладан, бухоролик монтажчиларга ёрдамга келган «Уралстальконструкция» трести коллективи лойиҳадаги суръатга эришолмаяпти. Қурувчилар, ишчилар ва комплект асбоб-ускуналарнинг етишмаслиги туфайли бир кунда биттадан блок ўрнатиляпти, холос. Фабрика томини ёпиш учун материал ва қисмлар ҳамиша ҳам вақтида, зарур миқдорда етказиб берилмаяпти.

Тўғри, сўнгги ҳафталарда корхона қурилишида иш жонлангандек бўлди. Иш икки сменада ташкил этилиб, блокларни йиғишда конвейер усули кенг жорий қилинмоқда. Қурилиш участкаларида ишлаётган одамлар сони 300 нафарга етди. Ёрдамчи объектларда монтажчилар учун етарли иш майдонлари очиб берилди.

Бироқ, эришилган бу ютуқлар билан бирга ҳали олдинда бир қатор муаммолар ҳам бор. Чунончи, «Уралстальконструкция» трести раҳбарлари монтажчилар сонини камида 40-50 кишига кўпайтиришлари керак. Бош пудратчи коммуникациялар ўтадиган цех ичкариси қаватларини монтаждан тезроқ чиқариб, янги йигирув машиналари ўрнининг барвақт тахт бўлишини таъминлашлари зарур. Шунингдек, бухоролик қурувчилар республика Моддий-техника таъминоти давлат комитетининг область бошқармасидан бетон қисмларини мустаҳкамловчи пўлат арматураларнинг иложи борича тезроқ юборилишини назоратга олинишини кутмоқдалар.

Хуллас, республикамизнинг ип газлама маҳсулотлари ишлаб чиқарувчи уч забардаст корхонаси қурилишлари ва реконструкциясида суръат ва сифатга тўғаноқ бўлаётган камчиликлар, етишмовчиликлар ва муаммолар талайгина. Бизнингча, тошкентлик уйсозларнинг беш кунлик ишни тўрт кунда бажаришдек қутлуғ ташаббусини кенг қўллаб-қувватлаш ана шу муаммоларни ечишнинг муҳим омилларидандир.

Э. ХЎЖАЕВ,
Н. САЪДУЛЛАЕВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбирлари.

ГЕОГРАФИЯ ФАНИНИНГ ИСТИҚБОЛЛАРИ

14 май куни Тошкентда Ўзбекистон ССР География жамиятининг съезди очилди. Бу — Ўзбекистондаги энг кекса ижтимоий илмий ташкилотлардан бири бўлиб, ўзининг «шажарасини» рус география жамиятининг 1897 йилда ташкил этилган Туркистон бўлимидан бошлайди. Ҳозирги пайтда жамият мингдан кўпроқ олимларни, ўқитувчиларни, илм-фан тарғиботчиларини бирлаштиради. Унинг составида бир қанча коллектив аъзолар — тадқиқотчи муассасалар ва олий ўқув юртлари ҳам бор.

Съездни Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг президенти академик О. С. Содиқов очди. Республика География жамиятининг президенти, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги А. М. Акрамхўжаев Ўзбекистонда география фанининг бугунги аҳволи ва уни ривожлантириш истиқболлари тўғрисида доклад қилди. Республика География жамиятининг фаолияти тўғрисидаги ҳисобот, Сибирь дарёлари сувининг бир қисмини Ўрта Осиё ва Қозоғистонга буриб юбориш лойиҳасининг асосий қоидалари ҳақидаги доклад ҳам тингланди.

(ЎзТАГ).

ТЕЗ ВА СОЗ ЭКИНГ

Республика областларида шоли экишнинг бориши тўғрисида шу йил 14 майга бўлган МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда; учинчи устун — мавсум бошидан буён (планга нисбатан процент ҳисобида).

СУРХОНДАРЁ	—	100,0
НАМАНГАН	—	100,0
ТОШКЕНТ	—	100,0
Сирдарё	0,2	96,6
Хоразм	3,8	76,7
Андижон	—	52,8
ҚҚАССР	5,0	45,6
Республика бўйича:	3,8	62,7

ДЎСТЛИК МЕТРОСИ

«...Сизларнинг сўнгги ютуғингиз бўлган метрога қараб одамнинг қалби яйрайди».

Л. И. БРЕЖНЕВ.

Ҳозирги кунда Совет Иттифоқининг етти шаҳридаги метро магистралларининг умумий узунлиги қарийб 300 километрга тенг. Ҳар куни йўловчиларга 193 станция ўз эшикларини очади. Москва, Ленинград, Киев, Тбилиси, Харьков, Боку, Тошкент бир-биридан олис бўлса ҳам, бу шаҳарлардаги метро станциялари гўё бир йўл билан туташиб кетгандай. Уларни бутун мамлакат қурган. Худди шу маънода Боку метроси Совет Иттифоқи метросининг давоми, халқимизнинг фахри, улкан ютуғидир.

...1967 йилнинг 6 ноябрини бокуликлар ҳамиша эслашади. Ўша куни эрта тонгданоқ минглаб одамлар «Боку Совети» станциясига оқиб кела бошлади. Улуғ доҳий номидаги Боку метроси шу куни ишга тушадиган эди. Москва, Ленинград, Киев, Ереван, Ўрта Осиёдан меҳмонлар келишганди. СССРда бешинчи метро Совет Озарбайжони пойтахтида очилаётган эди. Авваллари шаҳарда кўнкалар қатнарди. 1924 йил февралидан Бокуда трамвайлар қатнай бошлади. Кейинчалик электр поездлар шаҳарни нефть районлари билан бирлаштирди. Яна бироз вақт ўтгач, Боку кўчаларида троллейбус, автобуслар пайдо бўлди.

Кўнкадан — метрога! Қанчалик юксалиш, қанчалик суръат! Энди мовий экспресслар ҳар куни ўрта ҳисобда 160 минг йўловчини ташимоқда. Бокуликлар унинг хизматидан беҳад мамнун. Ҳозирги кунда В. И. Ленин номидаги Боку метрополитенининг 12 станцияси — «Боку Совети», «26 Боку комиссари», «28 апрель», Ганжлик, Нариманов, Азизбеков, «Юлдуз», «Аврора», «Нефтчилар», Шаумян, Низомий станциялари аҳоли хизматида.

Яқиндагина Боку метрополитенининг 12-ер усти станцияси — Электрозавод ҳам ишга тушди. Боку туннель қурилиши бошқармасининг азамат қурувчилари зарбдорчасига ишлаб, муддатидан илгари фойдаланишга топширган бу станция барча қулайликлари билан йўловчиларни хушнуд қилмоқда.

Минг квадрат метрдан зиёд саҳнни эгаллаган кенг ва ёруғ бино пардозланган мармар ва гранитдан ишлаяган. Янги станция шу атрофда жойлашган электротехника корхоналари ишчилари учун ажойиб совға бўлди.

Ер ости станциялари каби бу ер усти станциясининг ҳам ўзига хос гўзаллиги бор. Унга қараб завқланасан, киши. Жуда ажойиб. Ҳеч ёдимдан чиқмайди.

... Ер остига биринчи марта тушишим эди. Ер ости йўли очилаётганди. Метин қояларнинг парча-парча ёрилишини, қазувчиларнинг қаричма-қарич илгари силжишларини, кессонда ишлаётганларнинг толиққан чеҳраларини, ер ости сувининг одамларга нечоғлик халақит беришини кейинчалик ҳам кўп кузатганман. Дастлабки синов вагонида давлат комиссияси аъзолари билан бир станциясидан иккинчисига ўтганман. Лекин метро станцияларини ҳар сафар кўрганимда ер ости салтанатига қараб тўймайман. Гўё бу ерда янги дунё кўргандай бўламан, ҳар сафар бу олам мени ўзига ром этади.

Бу транспорт воситаси жуда қийинчилик билан вужудга келади. Кўп марталаб кўчаларга ҳафта ёки ўн кун ичида трамвай ёхуд троллейбус линиялари ўтказилишининг гувоҳи бўлганмиз. Метро туннелларининг қазилишига, рельслар ётқизилишига эса кунлар эмас, ойлар, йиллар кетади. Айниқса, Боку шароитида. Ер ости сувлари, тупроқнинг мураккаб тузилиши, тошқоялар... Умуман, метро қуриш осонмас. Қийин иш эса ҳамиша қаҳрамонлар яратади. Шунинг учун ҳам ҳар сафар метро ҳақида гап кетганда унинг илк пионерларини эслаймиз. Ҳозирги кунда Боку туннель қурилиши бошқармасида илғорлар, ўз ишини пухта билувчи, бу соҳада бой тажриба тўплаган кишилар жуда кўп. Дастлабки сўқмоқни очган қазувчилардан Сафтар Ҳусейнов, Гаврош Қорахонян, Илоҳиддин Жавадов, Ражаб Жаброилов, Шоҳсувор Раҳимовларнинг номларини алоҳида таъкидлаш лозим. Алиш Алиев, Андрей Сапаяпларнинг комплекс бригадалари, тажрибали усталардан Амирбах Аветисян, Али Мусаев, Шамхал Григорян сингари ўнлаб-юзлаб қурувчилар ҳозир ишлаб турган барча станцияларда меҳнат қилишган.

Кўп марталаб айтилган бир ифодани шу ўринда яна такрорлаш жоиздир. Боку метроси дўстлик метросидир. Уни бутун мамлакат қурди. Москва, Киев метроларида катта тажриба тўплаган мутахассислар — К. Кузнецов, С. Семёнов, А. Морозов, А. Гарбузов, В. Афанасьев ва бошқалар Боку метросини қуришда қардошларча ёрдам беришди. Бокуликларга ёрдам берган фақат мутахассислар ёки қурувчиларми? Йўқ! СССРнинг кўпгина шаҳарларидан, шу жумладан, Москва, Ленинград, Киев, Днепропетровскдан Боку метроси учун асбоб-ускуналар келтирилди.

СССР шаҳарларининг бу дўстлик қурилишига берган ёрдами ҳамон давом этмоқда. Чунки, метронинг йўллари узайиб боряпти. Ҳозирги кунда Боку метросининг тўрт станциясида — «Микрорайон», «XI Қизил қўшин», «Қурувчилар», «Фанлар академияси»да ишлар жадал олиб борилляпти.

Ер ости йўлларида ишлаётган қазувчилар, станцияларни безовчилар орасида кўплаб «меҳмон»ларни учратиш мумкин. Улар улкан дўстлик қурилишларида жасорат кўрсатишмоқда.

Феруза НАҒИЕВА.
Боку шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССРда ОЗАРБАЙЖОН ССР АДАБИЁТИ ВА САНЪАТИ КУНЛАРИ · 1980 ·

ПЕШҚАДАМЛАР ИБРАТИ

Хоразм областидаги илғор хўжаликлар ва 60 центнерчи бригадалар май ойи охиригача ғўзага икки марта комплекс ишлов беришга қарор қилдилар.

Хонқа районидаги Охунбобоев номли, Боғот районидаги Нариманов номли, Урганч районидаги Ленин номли ва Янгиариқ районидаги Киров номли колхозларда гектарларнинг тўла бўлиши таъминланиб, ғўза парвариши кун сайин авж олдирилмоқда. Ҳамма бригадаларда культиваторлар тўла қувватда ишга солинди.

Ҳазорасп районидаги Фрунзе номли колхознинг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, СССР Олий Совети депутати Солой Худойқулиев, Боғот районидаги Нариманов номли колхознинг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Зариф Қурбонов, СССР Давлат мукофоти лауреати Ҳожи Саидов, Гурлан районидаги «Коммунизм» колхозининг Оллом Матқаримов, Хива районидаги «Партия XXII съезди» колхозининг Машариф Мавлонов бошлиқ 60—65 центнерчи бригадаларида ғўзага дастлабки ишлов бериш жадал суръат ва аъло сифат билан ўтказилди.

Ф. ЗОҲИДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ФЕСТИВАЛЬ ТУГАДИ

«Москва юлдузлари» фестивали 13 май куни пойтахтда ниҳоясига етди. Бу фестиваль совет санъати ҳаётида ёрқин воқеа бўлди.

Фестивалда Совет Иттифоқининг етакчи бадиий коллективлари ва ижро этувчилари билан бир қаторда Европа, Осиё ҳамда Американинг бир қанча мамлакатлари артистлари ҳам иштирок этдилер.

«Москва юлдузлари» концертлари ва спектаклларини 200 мингдан кўпроқ томошабин кўрди, улар орасида кўпгина мамлакатлардан келган 30 мингдан зиёд турист бор эди.

«Москва юлдузлари» фестивали XXII Олимпиада ўйинларининг маданий программаси билан уйғунлашиб кетган. Олимпиада ўйинлари программасига барча иттифоқдош республикалар намояндаларининг ижодий ҳисоботлари киритилган.

Ленинграднинг анъанавий «Ойдин кечалари» «Москва юлдузлари» ижодий эстафетасини қабул қилиб олади. Ленинграднинг «Ойдин кечалари» июнь ойида ўтказилади.

(ТАСС мухбири).

ҚАРДОШ КУБА, СЕН БИЛАН БИРГАМИЗ

Барча мамлакатларнинг тинчликсевар жамоатчилиги билан бирга совет тинчлик тарафдорлари ҳам АҚШнинг социалистик Кубага қарши авж олдирган иғвогарлик кампаниясидан ташвишга тушиб, ғазабланмоқдалар, деб таъкидланади Тинчликни ҳимоя қилиш совет комитетининг баёнотида.

Американинг Куба соҳиллари яқинидаги Кариб денгизида «Солид Шилд-80» ҳарбий машқлари ўтказиши шу регионидаги вазиятни кескинлаштиради ҳамда Кубанинг, Марказий Америкадаги бошқа мамлакатларнинг хавфсизлиги ва суверенитетига, Лотин Америкасидаги миллий-озодлик ҳаракатига хавф солади. Америка маъмурияти Кубага қарши бошлаган кампания ўз дидига ёқмаган давлатларга дўқпўписа қилиш ва уларни чўчитиш халқаро кескинликни юмшатиш жараёнини барбод қилиш ва «совуқ уруш» замонларига қайтиш йўлини тутаётган Вашингтоннинг жаҳон миқёсидаги сиёсати таркибий қисмидир.

Куба халқи якка-ёлғиз эмас, дейилади сўнгра баёнотда, совет кишилари, социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари, дунёдаги барча тараққийпарвар кучлар унинг тарафида турибдилар. Америка империалистларининг социалистик Кубага қарши кирдикорлари мағлубиятга учраши турган гап. (ТАСС).

80 ЁШГА ТЎЛИШИ МУНОСАБАТИ БИЛАН

ЮНУСОБОД ШУНҚОРИ

Уни Юнусобод шунқори дедим... Юзидан нур ёғилиб турган, ҳали жуда бардам-бақувват, ёшлик ғайрати тарк этмаган бу азиз инсоннинг шунқорга қиёс қилиниши жуда жоиз. У ғоят сермазмун, тошқин дарёдек завқ-шавққа тўла умр кечирди. Умрлар бўладики, унинг ҳар куни, ҳар они халққа хизмат қилиш, унинг қувончига ҳам, ғам-ташвишига ҳам шерик бўлиш билан ўтади. Беминнат хизмат эл ўртасида эътироф этилганлиги билан қадр-қимматга эга бўлади. Унинг хизмати эътироф этилган, юксак баҳоланган.

Камоли эҳтиром билан ҳамма ота дейдиган, ҳақиқатан ҳам элнинг чинакам отаси бўлиб қолган бу табаррук одам умрини тўлалигича халққа жон-дилдан хизмат қилишга, унинг эзгу орзусини рўёбга чиқаришга, юртнинг кичик бўлса ҳам бир бўлагини обод, одамларни шодон этишга бағишлади. Унинг одамлар билан мулоқотини, одамларга меҳрибонлиги ва ғамхўрлигини, дилкашлиги ва ширинсуханлигини кўрган ҳар бир кишининг ҳаваси, ибрат олгиси келади.

Умрининг эллик йилини колхоз тузумини мустаҳкамлаш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини юксалтиришдек олижаноб ишга сарфлаган Ғуломмаҳмуд Абдуллаев мана, қирқ йилдирки, машҳур колхозга садоқат билан раҳбарлик қилиб келяпти. Ҳамон тиниб-тинчимайди. Юрса ҳам, турса ҳам жонажон колхозининг камолотини, унинг аъзолари турмуши фаровонлигини, қишлоғи ободонлигини ўйлайди.

— Ишлаб чиқаришни юксалтиришда эришилган ютуқлар, — дейди у, — биргина менинг меҳнатим, хизматимнинг натижаси эмас. Бу ютуқлар хўжалигимизнинг барча меҳнат аҳли фидокорлигининг самарасидир. Алоҳида ўрнак кўрсатган, маҳсулот етиштиришни кўпайтиришга энг кўп улуш қўшган колхоз аъзоларидан саккиз киши Ленин ордени, бир киши Октябрь Революцияси ордени, бир киши Халқлар дўстлиги ордени, йигирма икки киши Меҳнат Қизил Байроқ ордени, ўн киши «Ҳурмат Белгиси» ордени, ўн киши учинчи даражали «Меҳнат шуҳрати» ордени, бир неча киши медаллар билан мукофотланган.

Колхоз деҳқонларга ўзининг нималарга қодир эканлигини амалда кўрсатиш, ижодий меҳнат қилиш, камолга эришиш учун жуда катта имкониятлар очиб берди. Улар орасидан жуда кўп қобилиятли ишлаб чиқариш командирлари, қишлоқ хўжалик мутахассислари, ажойиб механизаторлар, новатор деҳқонлар ва чорвадорлар етишиб чиқдики, улар далаларнинг ҳосилдорлигини, фермаларнинг маҳсулдорлигини ошириш учун олиб борилаётган курашда байроқдорлик қилмоқдалар. Файзи Мираъзамов, Жўра Раҳбаров, Олтмиш Ўрозов, Тоҳир Ҳожиев каби уста сабзавоткорлар ноз-неъматлар етиштиришни кўпайтириш ишига куч-ғайратларини, қайноқ қалбларининг қўрини, бой тажрибалари ва юксак маҳоратларини сарфлаётган бўлсалар, Маҳкам Қурбонов, Маҳмуджон Исроилов, Раҳмат Турғунбоев сингари соҳибкорлар халқимизни ширин-шакар мева ва узум билан таъминлашни яхшилашга интилмоқдалар. Оразной Йўлдошева, Тожи Мирзаева, Мавжуда Ҳожиева, Ҳасан Тиллабоев, Абдусобит Имомов, Ғофир Раззоқовга ўхшаш олиҳиммат чорвадорлар эса фермаларда гўшт ва сутни кўпайтириш иштиёқи билан меҳнат қилмоқдалар.

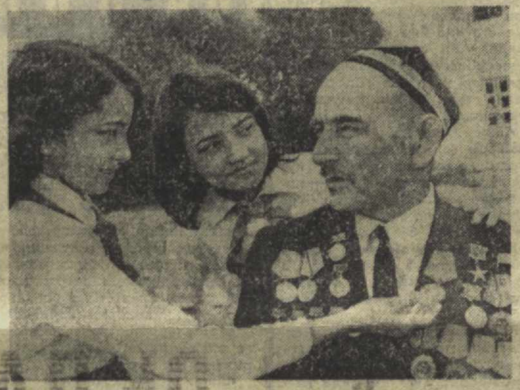

Раис ишлаб чиқаришнинг ана шу паҳлавонлари, уларнинг фидокорона меҳнати, эришаётган муваффақиятлари ҳақида, хўжаликни ривожлантиришга қўшаётган улкан ҳиссалари тўғрисида тўлқинланиб гапирди. Илғорларга бўлган ҳурматини дилининг тўрида сақлаётган энг эҳтиромли сўзлар билан ифодалади.

Колхоз аъзолари хўжаликни янада юксалтириш, маҳсулот етиштиришни кўпайтириш, ўнинчи беш йиллик планни тўла-тўкис бажариш истаги билан ишламоқдалар ва яшамоқдалар. Унинг келажагига комил ишонч, катта умид билан қарамоқдалар. Шу муносабат билан раис Юнусободда 1930 йили тузилган колхознинг ер-суви, унга уюшган деҳқон хўжаликлари, колхознинг от-улови ва иш қуроллари, олинган ҳосилни эслади. Уни хўжаликнинг ҳозирги тараққиёти билан таққослади.

— Ўша йили, — дейди у, — юнусободлик Комилбой ва Салимбойвачалар қўлида чоракорлик қилиб келган 51 камбағал деҳқон қишлоқда тузилган «Қизил партизан» колхозига бирлашдик. Бу бойларнинг бир неча юз гектардан ери бўлиб, бизни аёвсиз эксплуатация қилишарди. Қорнимиз нонга тўймасди, устимиз кийимга ёлчимасди. Хароба чордеворларда яшардик. Менинг эса уйим ҳам йўқ эди. Колхозга киргандан кейин қулоқнинг мусодара қилинган қўрғонида яшадим. Чоракам бир гектар ерим бор эди. Ўша вақтларда ҳам сабзавот экардик. Лекин қўш-ҳўкиз ва омоч бўлмагани сабабли ерни ҳайдаш ўрнига кетмон билан чопардик. Ўғит нималигини ҳатто билмасдик. Бунинг устига сув бойлардан ортсагина биз камбағал деҳқонлар экинимизни суғорардик. Кўпинча эккан экинимиз қуриб кетиб, меҳнатимиз зое кетарди. Ундан жуда кам ҳосил олардик. Деҳқончиликдан тирикчилигимиз ўтмагани сабабли бойларга қарол бўлиб ишлашга мажбур бўлардик. Масалан, мен бойнинг аравасини ҳайдаб, маҳсулотини таширдим. Шунинг учун ҳам колхозга биринчилар қатори аъзо бўлиб кирдим. Дастлаб оддий колхозчи, сўнг бригадир, раис бўлиб ишладим. Бу орада уч йил ўқидим. Сўнгра агроном бўлиб ишладим. 1940 йили эса яна шу колхозга раис қилиб сайландим.

Колхоз тузилганида унинг атиги ўн гектар экин экиладиган, олтмиш гектар қамишзор тўқай ери, бир жуфт ҳўкизи, бир жуфт оти, битта қўқон аравааси, иккита омочи бор эди, холос. У вақтдаги деҳқончилик ҳам, ундан олинган ҳосил ва даромад ҳам шунга яраша эди, албатта. Колхозга киргач, қорнимиз нонга тўйиб, устимиз кийимга ёлчиди, рангимизга қон югурди. Лекин колхознинг у вақтдаги аҳволи билан ҳозиргиси ўртасида ер билан осмонча фарқ бор.

Ҳақиқат шундан иборатки, колхознинг техникаси бўлмагани устига, давлат уни ўғитлар билан етарли таъминлай олмасди. Ери оз, ҳосилдорлиги паст, экономикаси заиф эди. Ҳозирги колхозлар қудратли машина-трактор паркига эга. Дала ишлари тўла механизациялаштирилган. Давлат уларни минерал ўғитлар билан зарур даражада таъминламоқда. Деҳқончилик маданияти юксалган. Деҳқонларнинг меҳнат унумдорлиги беқиёс ошган. Экин майдонлари қулоч ёзиб кенгайиб, ерларнинг унумдорлиги, экинларнинг ҳосилдорлиги, чорва молларнинг маҳсулдорлиги кўтарилган. Даромад кўпайиб, экономикаси мустаҳкамланган. Колхозчилар турмушининг моддий ва маданий даражаси ўсган.

Буни Карл Маркс номли колхоз мисолида кўриш мумкин. Тошкент шаҳри кенгайиши муносабати билан колхознинг ер майдони кескин камайиб кетди. Юнусобод массиви шу колхознинг ерларида қад кўтарди. Яна қанчадан қанча саноат корхоналари, маданий-маиший муассасалар қурилди. Шунга қарамай, тузилган йили атиги ўн гектар ерга экин эккан колхозда ўтган йили бир минг икки юз эллик гектар майдонда деҳқончилик қилинди. Унинг учдан икки қисмида сабзавот ва картошка, мева ва узум, қолган қисмида эса дон, озуқа экинлари етиштирилди. Чорвачилик фермаларида кўп сонли қорамоллар, қўй-эчкилар ва паррандалар боқилмоқда. Ана шу ерлардан тўққиз минг икки юз тоннадан кўпроқ сабзавот, картошка, мева ва узум, юзлаб тонна дон, минглаб тонна озуқа, чорва моллардан бир минг икки юз тонна маҳсулот олинди.

Дастлаб ишни бир жуфт ҳўкиз, бир жуфт от, битта қўқон арава ва бир жуфт омоч билан бошлаган колхознинг йирик машина-трактор паркида кўп сонли машина ҳамда механизмлар бор.

Колхоз билан бирга унинг қишлоғи, одамлари ҳам камол топди. Уларнинг маданий-маиший даражаси жуда юксакликка кўтарилди. Колхоз тузилганда унинг аъзолари сони атиги эллик бир кишидан иборат бўлган бўлса, ҳозир фақат колхозчилар хонадонининг сони тўрт юздан ошади. Далаларда, фермаларда қарийб олти юз киши меҳнат қиляпти. Умуман колхоз қишлоғидаги хонадонлар сони бир минг икки юздан ошади. Аҳолининг сони эса салкам саккиз минг кишига етди. Илгари меҳнаткаш халқ фарзандлари ўқиш, билим олиш имкониятидан маҳрум бўлгани учун деҳқонлар орасида саводхонлар у ёқда турсин, ҳатто имзо чекишни биладиганлар ҳам камдан-кам топиларди. Ҳозир колхоз қишлоғида учта ўн йиллик ва битта саккиз йиллик мактаб бор. Колхозчиларнинг фарзандлари орасидан мингдан ортиқ олий маълумотли мутахассислар, беш фан доктори, 28 фан кандидати етишиб чиқди. Ҳозир олий ўқув юртларида колхозчиларнинг уч юз фарзанди таълим оляпти.

Раис колхозчиларнинг фарзандлари ўқиб, билим олиши, олим, етук мутахассислар бўлиб етишиши ҳақида яқиндан ғамхўрлик қилди. Уларнинг ўқиб-ўсиши, камол топиши учун кенг имкониятлар яратиб берилди. Айни вақтда ўзининг саккиз фарзандини, кўп сонли невара ва эвараларини ҳам жамият учун фойдали кишилар қилиб тарбиялашга интилди. Фарзандларининг ҳаммаси уйлик-жойлик бўлди. Етти ўғил-қизи, ўн бир невараси олий, бир фарзанди ўрта маълумот олди. Пири-бадавлат деб шуни айтадилар.

Колхоз қишлоғидаги ораста кўчалар, колхозчиларнинг шинам уй-жойлари, болалар, медицина, савдо, маданий-маиший муассасалар, хўжалик бинолари уларни бунёд этиш учун жуда кўп куч-ғайрат, маблағ сарфланганидан, қишлоқни чинакам маданий қишлоққа айлантириш учун барча чоралар кўрилаётганидан далолат бериб турибди.

Меҳнатнинг таги роҳат дейди халқимиз. Колхоз аъзолари меҳнат қилиб, муроду мақсадларига етишди. Ўз меҳнатларининг роҳатини кўришяпти. Ўтган йили улар етиштирган маҳсулотни сотишдан икки ярим миллион сўм даромад олинди. Хўжаликнинг экономикаси янада мустаҳкамланди. Колхозчиларнинг ўз меҳнатлари натижасидан моддий манфаатдорлиги ошди. Фақат бултур эмас, кўп йиллардан буён колхоз аъзоларининг меҳнати ана шундай яхши самара бериб келмоқда. Кўрган кишининг ҳаваси келадиган уй-жойлар, мукаммал рўзғор, хонадонлардаги қўша-қўша сигир-бузоқлар, колхозчилар миниб юрган икки юздан ортиқ шахсий енгил машина, кўп сонли мотоцикллар, ҳар бир уйдаги қимматбаҳо телевизор ва радиолалар улар қилган меҳнат, олаётган мўмай даромаднинг ҳузур-ҳаловатли самараси.

Юртга, халққа хизмат қилган одамнинг иқболи баланд, мартабаси улуғ бўлади, дейди донолар. Унинг кўксини Ленин ордени ва Социалистик Меҳнат Қаҳрамонининг «Ўроқ ва Болға» олтин медали, бешта Меҳнат Қизил Байроқ ордени, Совет Иттифоқининг учта медали, СССР Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасининг бешта олтин медали безаб турибди. Уни халқ иккинчи чақириқдан буён Ўзбекистон ССР Олий Советига депутат қилиб сайлаб келмоқда.

Биз Тошкент районидаги илғор Карл Маркс номли колхознинг раиси Ғуломмаҳмуд Абдуллаев ҳақида ҳикоя қилдик. Ғуломмаҳмуд ота бу йил саксон баҳорни қаршиладилар. Отани юбилейлари билан муборакбод этар эканмиз, у кишига чинор умрини, сиҳат-саломатлик, ишларида янги улкан муваффақиятлар тилаймиз.

Ҳ. АБДУСАМАТОВ.
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.

Суратда: Ғуломмаҳмуд отани мактаб ўқувчилари қутлуғ саксон ёши билан қизғин муборакбод этишяпти.

А. Тўраев фотоси.

ПЛАНЕТАМИЗДА

ХАБАРЛАР ОҚИМИДАН

ТАСС ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

КОБУЛ. Империализм ва реакциянинг ёлғон пропагандаси таъсири остида ўзининг қадрдон юртини ташлаб кетган афғон гражданлари Афғонистон вилоятларига қайтиб келмоқдалар. Сўнгги кунларнинг ўзидагина Тахар вилоятига 250 киши қайтиб келди, Пактия вилоятининг 700 дан ортиқ аҳолиси ҳам ўзининг қадрдон диёрига келди.

СОЛСБЕРИ. Зимбабведаги африкаликлардан юз минглаб киши — қишлоқ жойларда аҳолини иш билан таъминлаш ва қишлоқ хўжалик маҳсулдорлигини ошириш мақсадларида кооперативлар тузишда иштирок этадилар. Ўлка, қишлоқ ва қишлоқ районларини ривожлантириш ўринбосари М. Махачи бу ерда ана шуни маълум қилди. Мактабларда бепул таълим олиш ва медицина хизматини жорий этиш билан бирга шу вазифанинг ҳал этилиши, деди у, озодлик курашида иштирок этган Африка аҳолиси кенг оммасининг манфаатлари. а хизмат қилиши керак.

ҚУВАЙТ. Қувайтда чиқадиган «Ал-Мажалла ал-Мусаввара» журнали эълон қилган мақолада Эрон раҳбарлари орасида революцияга душман кишилар бор, деб даъво қилинади. Журнал таъкидлайдики, Эрон учувчиларига американиклар чўлда ташлаб кетган вертолётларни бомбардимон қилиш тўғрисида буйрук берилганлиги сиёсий обзорчиларни таажжублантирди. Америка вертолётларини йўқ қилиш тўғрисида буйруқ берган киши, дейилади мақолада, жиноят содир бўлган жойда қолдирилган ҳамда МРБ ва собиқ шох режимининг революцион раҳбарлик орасидаги агентлари рўйхати бўлган махфий ҳужжатлар қўлга тушишидан қўрққанлиги аёндир.

ЛОНДОН. Апрель ойида Буюк Британияда пулнинг қадрсизланиш суръатлари рекорд даражага — 21 процентга етган. Шу ой мобайнида кенг истеъмол моллари ва турли хизматлар нархи ошган. Озиқ-овқат маҳсулотлари, коммунал хизматлар ҳақи, бензин қимматлашган, транспорт тарифлари ошган. Йил бошидан буён квартира ҳақи кўтарилган, газ ва электр энергия нархлари ўсган.

БРАЗЗАВИЛЬ. Конго Халқ Республикаси президенти Д. Сассу — Нгессо раислигида ўтган мамлакат министрлари кенгаши мажлисида Конго Халқ Республикасини иқтисодий ривожлантириш масаласи кўриб чиқилди. Мажлис тўғрисидаги ҳисоботда бу йил давлат республика экономикасининг асоси бўлган қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини рағбатлантиришнинг янги шаклларини кенгроқ қўллаши зарурлиги таъкидланган. Улгуржи савдо нархларини тартибга солиш, тайёр маҳсулотни транспортларда ташиш ва сақлаш системасини такомиллаштириш масалалари муҳокама қилинди

БАХТАР АГЕНТЛИГИНИНГ ШАРҲИ

Бахтар агентлиги тарқатган шарҳда бундай дейилади: воқеаларнинг бориши Вашингтоннинг мусулмонлар дунёсини бир-биридан ажратишга ва мусулмонларнинг диққат-эътиборини Форс кўрфази ва Ҳинд океани районида АҚШ ҳарбий кучлари кўпайтирилаётганлигидан четга буришга уриниб, Афғонистон теварагида атайлаб шовқин-сурон уюштирганлигини кўрсатди.

Вашингтон Эрон Ислом Республикасининг мустақиллигига ва территориал бутунлигига амалда таҳдид қилмоқда. Ўзининг жаҳон миқёсидаги сиёсати мақсадларига эришиш учун, деб ёзади Бахтар агентлиги, АҚШ мусулмон мамлакатларини бир-бири билан гиж-гижлатишга, уларнинг эътиборини Ислом конференцияси ташкилоти олдида турган проблемаларни ҳал этишдан четга буришга, атайлаб бўрттирилган «афғон масаласи»ни қараб чиқишга мажбур этишга уринмоқда.

Маълумки, Ислом конференцияси ташкилоти аввало Яқин Шарқдаги танглик, Фаластин проблемаси, Қуддуснинг шарқий қисми тўғрисидаги масалаларни, АҚШнинг мусулмон мамлакатлари ички ишларига аралашуви масаласини муҳокама қилиши керак.

Ислом конференцияси ташкилотининг секретариати яқинда баёнот эълон қилганлиги маълум. Бу баёнотда ислом мамлакатлари Эронга нисбатан куч ишлатиш билан ҳар қандай таҳдид этишга, тазйиқ қилиш, ички ишларга аралашиш ёки иқтисодий жазони қўлланишга мажбур этишга қатъиян қарши эканликлари айтилади, АҚШнинг Эронга қарши ҳарбий чораларидан ғоят ташвишга тушганликлари билдирилади.

Афғонистон мусулмонлари, деб таъкидланади шарҳда, бу баёнотни қўллаб-қувватлайдилар ва барча ислом давлатлари билан бирга АҚШнинг ҳаракатларидан ташвишланганликларини билдирадилар. Ислом конференцияси доирасида Эроннинг мусулмон халқига унинг АҚШга қарши курашини қўллаб-қувватлаш юзасидан комитет тузиш пайти келди.

Бахтар агентлиги ўз шарҳининг охирида мусулмон мамлакатлари АҚШнинг ислом ҳаракатини парчалаб юбориш ва мусулмон мамлакатларини бир-бирига қарама-қарши қилиб қўйиш йўлидаги уринишларига қарши курашда ўз куч-ғайратини бирлаштириши лозим, деб ёзади.

(ТАСС).

РИЁКОРОНА СИЁСАТ ФОШ ЭТИЛДИ

БЕРЛИН, 13 май. (ТАСС). НАТОнинг Брюсселдаги штаб квартираси секретариатининг собиқ ходими, яқинда ГДРга ўтган И. Феррепт АДН агентлиги мухбири билан қилган суҳбатида НАТО стратегларининг риёкорона сиёсатини фош қилувчи янги фактларни келтирди. НАТО стратеглари сўзда кескинликни юмшатишга эришиш ниятида эканликларини айтадилар, амалда эса қуролланиш пойгасини янада авж олдириш йўлини давом эттирмоқдалар. И. Феррепт НАТОнинг бир қанча махфий ҳужжатларидан парчалар келтирди. У ана шу ҳужжатлар билан иш кўрган ва уларнинг бир қисмини ўзи билан бирга олиб келган.

Ҳужжатларнинг кўпини унинг ўзи шахсан машинкада қайта кўчирган, уларни Шимолий Атлантика иттифоқининг турли органларида муҳокама этиш учун тайёрлаган. Бу билан мен жуда кўнгилсиз эсдаликлар билан боғланганман, деди у. 1975 йилда Хельсинкидаги кенгаш ўтаётган пайтда мен шу қадар содда эдимки, гўё НАТО ўз йўлини ўзгартиради ва Хельсинки кенгашининг Якунловчи актида баён этилган қоидаларни бузмайди, деб ишонардим. Жуда тез—1977 йилдаёқ ҳафсалам пир бўлди. Ўшанда НАТОнинг Америка янги ядро ракеталарини ишлаб чиқариш ва уларни Ғарбий Европада жойлаштириш тўғрисида 1979 йил декабрида Брюсселда қабул қилинган қарори амалда ишлаб чиқилган эди.

Унинг сўзларига кўра, 1979 йилнинг 28 сентябридаёқ НАТОнинг «НПГ (Д)-79» рақамли махфий ҳужжати унинг қўлига тушди. Бу ҳужжат Брюссель қарорини тайёрлаш топширилган бир группа экспертларнинг узоқ давом этган иши натижасидир. Бу махфий ҳужжат 1979 йилнинг ноябрида НАТО ядро планлаштириш группасининг мажлисига тақдим этилди ва унда тасдиқланди. Ҳужжат Брюссель қарорининг тексти билан бир хил.

Ҳужжат, деб таъкидлади И. Феррепт, шуни яққол исботлайдики, ракеталар тўғрисидаги қарор узоқ вақт мобайнида тайёрланган, бу қарор амалда НАТОнинг 1978 йилдаёқ қабул қилинган ва узоқ муддатга мўлжалланган қуролланиш программасининг таркибий қисмидир.

НАТОнинг Европадаги олий қўмондонлиги, деб давом қилди у, Брюссель қарорини ишлаб чиқиш билан бир вақтда социалистик давлатлар территориясидаги асосий нишонларни белгиладики, биринчи навбатда ана шу нишонларга ядро ракеталари билан зарба бериш кўзда тутилади. НАТОнинг «ПО (78) 99» деган махфий номдаги ва «Космик» белгиси қўйилган ҳужжатида шу ҳақда гап боради. Шундай белгилар қўйилган ҳужжатлар НАТОнинг тили билан айтганда, ниҳоят даражада махфийликни билдиради. Ҳужжатда 2500 та нишон белгиланган бўлиб, шуларнинг учдан бир қисми СССР территориясида, қолганлари эса Варшава Шартномасида қатнашувчи бошқа давлатларнинг территорияларида жойлашган.

НАТО штаб квартирасининг собиқ ходими сўнгра таъкидлаб ўтганидек, «НПГ(Д)-79» ҳужжатидан Брюссель қарори АҚШ ва ГФР НАТОдаги бошқа шерикларига ғоят кучли тазйиқ ўтказган шароитда қабул қилинганлиги ҳам равшан бўлади. Масалан, ҳужжатда бундай дейилади: «Гап НАТО программаси тўғрисида бориши керак. Блокда қатнашувчи мамлакатларнинг барча ҳукуматлари программани қўллаб-қувватлашларини аниқ билдиришлари лозим. Улар кўп тармоқли программа доирасидаги ишларни пул билан таъминлашда ҳам иштирок этишлари керак».

Мен ҳарбий эксперт эмасман, деди И. Феррепт, бироқ НАТОнинг мана шу ва бошқа кўпгина ҳужжатларини ўқиганимдан кейин АҚШ Ғарбий Европани социалистик мамлакатларга қарши ядро уруши олиб боришга мажбур қилишни истаётганлигини англадим. Бунда АҚШ Америка шаҳарлари вайрон бўлиш хавфидан холи қолмоқда. Брюссель қарори Қўшма Штатлар учун манфаатли бўлган стратегияни ўтказиш имконини беради.

Сўнгра у қуролсизланишга бағишлаб Венада ўтказилаётган музокараларнинг Ғарб қатнашчилари бу кенгаш муваффақиятли тугашидан асло манфаатдор эмаслигини кўрсатувчи ҳужжатлар ҳам унинг қўлидан ўтганлигини маълум қилди. Мен шуни рўйи рост айтишим керакки, деб таъкидлади у, НАТО ва биринчи навбатда АҚШ билан ГФР Марказий Европадаги ҳарбий конфронтациянинг баб-баравар хавфсизлик асосида тез олдини олишни мутлақо истамаяптилар. Улар қуролсизланишга доир конкрет мажбуриятларни зиммага олишга қаршилик қилмоқдалар, музокараларни пайсалга солмоқдалар ва доимо социалистик давлатлар олдига бажариб бўлмайдиган талабларни қўймоқдалар.

Шундай ҳужжатларнинг бирида — Венадаги музокараларнинг аҳволи тўғрисида «НАТО кенгаши мувақкат иш группаси доклади»нинг 1-бетдаги 2-бандида бундай дейилади: Шарқ мамлакатлари таклиф этган ва қисқартириш ҳамда чеклаш юзасидан миллий мажбуриятларни кўзда тутган таклифлар афтидан коллектив тадбирлар тўғрисидаги музокараларда муайян силжишга эришишдан дарак бераётган экан, бу ҳол НАТО давлатлари учун номақбул бўлиши мумкин. Бундан ташқари Шарқ қурол-яроғларни қисқартириш тўғрисида таклифлар киритдики, бу таклифлар Иттифоқимизнинг хавфсизлиги учун жиддий оқибатларга олиб келиши мумкин.

НАТО Венада эҳтимол тутилган аҳдлашувларга эришишдан жосуслик мақсадларида—Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатларнинг қуролли кучлари тўғрисида махфий маълумотлар олиш учун фойдаланиш ниятида эканлигини фош қилувчи бир қанча ҳужжатлар ҳам мавжуд деб уқтирди И. Феррепт.

Мана шуларнинг ҳаммаси — НАТО Венадаги музокарадошларини алдаб уларни чалғитишга уринаётганлигини яққол исботлайди, деди у. Етти йил давом этаётган шу музокаралар ва НАТОнинг ҳужжатлари социалистик давлатларнинг реал ва иккала томон учун мақбул бўлган таклифларини НАТО блокида қатнашувчи мамлакатлар қуролланиш пойгасини бемалол давом эттириш ва кучайтириш мумкин бўлиши учун рад этаётганликларидан равшан далолат беради.

Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатлари кинофестивали · Тошкент-80

БУ ШУНДАЙ ШИОРКИ...

Набн РАҲИМОВ,
СССР халқ артисти

Тошкент кинофестивали билан биз, ўзбек санъаткорлари, бутун ўзбек халқи ҳар қанча фахрлансак арзийди. Ҳар икки йилда сўлим май ойида бўлиб ўтаётган бу ажойиб анжуман турли қитъалар, турли мамлакатлар кишиларини ўзаро яқинлаштирмоқда, улар ўртасида дўстлик иплари пайдо бўлишига сабабчи бўляпти, мавжуд дўстлик ипларининг янада узайиши ва мустаҳкамланишига беқиёс ҳисса қўшаётир. Фестивалга отланган санъаткорлар турли миллатларга мансуб бўлиб, турли тилларда сўзлашиб юрган бўлишади. Лекин улар Тошкентга келишлари билан бир тилда гаплашиша бошлайди. Бу Дўстлик тилидир!

Фестивалимизнинг «Тинчлик, социал тараққиёт ва халқлар озодлиги учун» деган муқаддас шиори бор. Ана шу мўътабар шиор, унинг даъвати ҳозир дунёдаги эзгу ниятли барча кишиларга, хусусан, кино арбобларига ғоятда яқин ва тушунарлидир. Шу боисдан кинокўрикда қатнашиш истаги бор санъаткорлар тавсия этиладиган фильмлари Тошкент фестивали шиори талабларига жавоб бериши учун курашадилар, интиладилар. Ўтган беш фестиваль давомида бундай интилиш ва ҳаракатларнинг нечоғлик яхши самара берганлигини кўриб, астойдил ҳис қилдик. Ўз ижодини, қолаверса, бутун ҳаётини тинчлик ва дўстлик ишига бағишлаган ажойиб кинорежиссёрларимизнинг аксарият асарлари илк бор Тошкент фестивалида кўрсатилиб, «Оқ йўл!» олаётир. Шу ўринда мексикалик машҳур кинорежиссёр Серхио Ольховичнинг қуйидаги бир сўзини эслатиб ўтмоқчиман: «Тошкент фестивалининг «Тинчлик, социал тараққиёт ва халқлар озодлиги учун'» деган шиори бошқа ҳеч бир халқаро кинофестивалда йўқ. Шу шиор даъвати билан яратилган фильмларимиз бугунги кунда жаҳон киноэкранларида муваффақиятли намойиш этилаётган экан, бунинг учун Тошкент анжуманига фақат ва фақат миннатдорчилик билдирамиз. Тинчлик, социал тараққиёт ва халқлар озодлиги учун кураш ишига ҳисса қўшишни истаган ҳар бир эзгу ниятли ижодкор Тошкент кинофестивалидан жуда кўп нарса олади».

Ҳа, шундай. Фестивалимизнинг аҳамияти катта, бу ҳақда жаҳон киносанъатининг бошқа машҳур намояндаларидан ҳам эшитганмиз. Энг муҳими, дунё кинематографиясининг бугунги эзгу мазмунини Тошкент фестивали олға сураётган ғоялар белгиламоқда!

Кинофестивалнинг халқаро кино майдонидаги обрў эътиборини оддий мисол — фестивалда иштирок этаётган мамлакатларнинг сони фестивалдан фестивалга муттасил ошиб бораётганлигида ҳам конкрет кўришимиз мумкин. VI фестиваль бошланишига ҳали бир ҳафта бор бўлса-да, анжуманда қатнашиш истагини билдирган мамлакатлар тўқсонтадан ошди. Ана шу мамлакатларнинг фестиваль программасига тавсия этган фильмлари билан танишсак, «Тинчлик, социал тараққиёт ва халқлар озодлиги учун!» деган муқаддас шиорга ҳамоҳанг асарлар кўплигини кўрамиз.

Бизнинг қадрдон, жонажон фестивалимиз ана шундай эзгу мақсадларга хизмат қиладиган картиналар яратилишига сабабчи бўлаётган экан, унга фақат ва фақат миннатдорчилик билдиришимиз, унинг бу галгисини ҳам ҳар томонлама юксак савияда ўтказишга ҳисса қўшишимиз шарт!

ХОРАЗМ ОБЛАСТИ. Шу кунларда Хивада музикашуносларнинг Бутуниттифоқ семинари ўтказилмоқда. Семинар ишида мамлакатимизнинг барча республикаларидан келган таниқли музикашунос ва ижрочилар иштирок этишмоқда. Суратда: семинар иштирокчилари Хиванинг архитектура ёдгорликлари билан танишмоқдалар.

Қ. Отаев фотоси, (ЎзТАГ).

КИТОБЛАР ОЛАМИДА

АЛАНГАЛИ ХОТИРАЛАР

Атоқли адиб ва шоир, йирик жамоат арбоби ва оташин публицист Ҳамид Ғуломнинг яқинда нашр этилган адабиётимиз тараққиёти йўллари ҳақидаги ўйлар ва хотира китоби[1] кенг китобхонлар ўртасида тез тарқалди.

Китоб авторнинг асосан сўнгги йилларда ёзган адабиёт ҳақидаги ўйлар ва хотираларини ўз ичига олган бўлиб, унда ўзбек совет адабиётининг дастлабки йилларидан бошлаб ҳозирги кунларигача бўлган воқеалар, унинг асосчиларидан тортиб сўнгги кенжа авлодигача бўлган айрим сиймолар ҳамда ўзбек адабиётининг интернационал алоқалари ҳақида ҳикоя қилинади.

Тўплам «Янги дунё — янги адабиёт» мақоласи билан очилиб, уни китобга кирган бутун мақола, адабиёт ҳақидаги ўйлар, хотираларга дебоча (уларнинг лейтмотиви) дейиш мумкин. Чунки унда ўзбек совет адабиёти ва маданиятининг дастлабки шаклланиш давридан бошлаб бугунги кунигача бўлган асосий адабий жараённинг жонли манзаралари, социалистик адабиёт ва маданиятни яратиш учун бўлган кескин ғоявий курашлар, тинимсиз изланишлар кўз олдимиздан бирма-бир ўтади. Бу курашда А. Икромов, Ҳ. Ҳакимзода, С. Айний каби партия ва адабиёт арбобларининг алоҳида роли, уларнинг ўзларидан кейинги бутун адабий-маданий ҳаётимиз ривожига кўрсатган ғоявий эстетик таъсири, социалистик маданият яратиш фронтидан четроқда турган ёки айрим ҳолларда унга қарши борган баъзи санъаткорларнинг мураккаб тақдирлари мароқли фактлар орқали ёритилади. Революциядан кейинги янги социалистик адабиётимиз тараққиётида классик мерос ва фольклор асарлари билан бирга таржима адабиётининг алоҳида роли, шунингдек илғор рус адиб ва шоирлари билан бўлган ўзаро ҳамкорликлар кўрсатилган.

Бу мақолада ўтказилган ғоявий концепция ўзбек совет адабиётининг асосчиси Ҳамза ва унинг муносиб давомчилари Ҳамид Олимжон, Ойбек, Яшин каби атоқли шоирларга бағишланган мақолаларда давом эттирилади. Уларнинг ёзувчи адабий-ижтимоий фаолиятларидаги чуқур халқчиллик ва партиявийлик, фольклор ва классик меросга, шунингдек қардош халқлар адабиётига ижодий муносабат масалалари жонли хотира ва ибратли мушоҳадалар асосида ёритиб берилади. («Озодликка тарона», «Эрк ва қардошлик куйчиси», «Давр ва санъаткор», «Кўзларда нур, сочларда гавҳар», «Социалистик реализм поэзияси» ва бошқалар).

Авторнинг «Йиллар, йўллар, устозлар» мақоласи гарчи баъзи бир хотиравий фактлар жиҳатдан тўпламдаги бош мақоланинг («Янги дунё — янги адабиёт») айрим ўринларини эсга туширса-да, тамомила бошқа йўналишда ёзилган. Хотира тарзида ёзилган бу мақолада айниқса Тошкентдаги Форобий мактабида кечган адабий ҳаёт, ундаги устозлар ва шогирдлар даврачи, Ойбек, Ҳамид Олимжон, Ғафур Ғулом, Усмон Носир, Амин Умарий ва бошқалар билан бўлган ҳамкорликлар, Мирмуҳсин, Раҳмат Файзий каби қаламкаш дўстлари билан ҳамнафаслик катта завқ ва шавқ билан ҳикоя қилинади. Бу жиҳатдан авторнинг ёзувчи Раҳмат Файзий ижоди ҳақидаги «Ҳақиқат кўзгусида ҳаёт» ва ўз ижодий тажрибаларини ёритувчи «Ижод жасоратдир» мақолалари унинг «Йиллар, йўллар, устозлар» ҳақидаги мақоласидаги ўз замондошлари ва ўз ижоди ҳақидаги хотираларнинг айрим ўринларини янада тўлдиради, давом эттиради ва бойитади.

Тўпламнинг муҳим фазилатларидан бири унда адабиётимиз тараққиёти ҳақидаги хотира ва ўйларнинг чуқур партиявийлик ва интернационализм руҳи билан суғорилганлигидир. Бу жиҳатдан қараганда, мазкур мақолалардан ташқари, партиямиз XXII съездидан кейинги ўзбек совет адабиётининг ривожланиш масалаларини шарҳловчи «Ҳаёт ва адабиёт», Тошкентда бўлиб ўтган Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчиларининг конференцияси самараларини ёритувчи «Икки буюк Шарқ адабий алоқалари», «Пабло Неруда юракда», рус классик ва совет адабиёти атоқли намояндаларининг ўзбек маданияти тарихидаги аҳамиятини очувчи «Толстой сабоқлари», «Ҳамиша дилимизда», «Якуб Колас билан учрашувларим» каби мақола ва хотиралари ҳам катта аҳамиятга моликдир.

Умуман айтганда, тўплам ўзбек адабиётининг совет давридаги ривожи, унинг энг йирик вакиллари ва интернационал алоқалари, адабиётимизда устоз ва шогирдлар ҳақидаги алангали мушоҳадалар ва хотираларга бой бўлиб, кенг ўқувчилар оммасида ўчмас таассуротлар қолдиради.

Ш. ТУРДИЕВ,
филология фанлари кандидати.

[1] Ҳамид Ғулом. Йиллар, йўллар, устозлар. ЎзЛКСМ Марказий Комитети «Ёш гвардия» нашриёти. Т—1979.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИ ЮТУҚЛАРИ КЎРГАЗМАСИДА

ЁШЛАР ИЖОДИ— БЕШ ЙИЛЛИККА

Павильонлардан бирида «Ёшларнинг илмий-техник ижоди» деб аталган тематик кўргазма очилди. Кўргазма экспонатлари фотосуратлар, рақамлар ва текстли стендлар, ёшлар яратган турли хил буюмлар томошабинлар эътиборини жалб этади. Бу ерга келаётган кишилар Ўзбекистон комсомол ёшларининг ихтирочилик ва рационализаторлик фаолияти билан танишадилар.

Экспозицияга ёшларнинг халқ хўжалигининг турли соҳаларидаги ихтиролари қўйилган. Саноат, транспорт, қурилиш, қишлоқ хўжалиги ва бошқа соҳаларга оид янгиликлар халқ хўжалигида катта фойда келтирмоқда. Унинчи беш йилликнинг ўтган тўрт йили мобайнида ёш новаторларнинг 70 мингдан ортиқ рационализаторлик ва ихтирочилик таклифлари ишлаб чиқаришга жорий этилди. Бундан 90 миллион сўмликдан ортиқ иқтисодий самара кўрилди. Республика корхоналарида 22 минг йигит-қиз маҳсулотни биринчи тақдимдаёқ топширишга эришмоқда.

Шуниси диққатга сазоворки, республиканинг комсомол-ёшлар коллективлари ёш ижодкорларнинг Бутуниттифоқ кўригида муваффақиятли қатнашиб келмоқдалар. Бу йилги кўрикда Ўзбекистоннинг ярим миллиондан ортиқ комсомол-ёшлари иштирок этяпти. Бу тўққизинчи беш йилликдагидан икки баравар ортиқдир.

Ёшларнинг илмий-техника жамиятлари новаторларнинг ижодий изланишларини такомиллаштиришга хизмат қиляпти. Ҳозир республикамизда 12 мингга яқин конструкторлик бюролари ишлаб турибди. Уларга юз мингдан ортиқ ёшлар жалб этилган.

Студент ва ўқувчилар конкрет халқ хўжалик вазифаларини бажаришга ўзларининг ижодий изланишлари билан катта ҳисса қўшмоқдалар. Турли хил тематика бўйича 142 минг студент ижодий иш олиб бормоқда. Йилига 600 га яқин диплом иши давлат имтиҳон комиссияси томонидан ишлаб чиқаришга жорий этиляпти. 1979 йилнинг ўзида студентлар конструкторлик бюролари 305 минг сўмлик иш бажарди.

Ёшларнинг машинасозлик соҳасидаги ихтиролари ҳам томошабинлар диққатини ўзига жалб этади. «Ўзбексельмаш» ишлаб чиқариш бирлашмаси, Тошкент трактор заводи ва бошқа корхоналарнинг комсомол ёшлар бригадаларида амалга оширилаётган янгиликлар ҳам эътиборни тортади.

Темир йўл транспортидаги ёш мутахассисларнинг ижодий изланишлари ҳам катта самара беряпти. Ёшларнинг бир минг бир юз рационализаторлик таклифи ишлаб чиқаришга жорий этилиши 600 минг сўмликдан ортиқ иқтисодий самара берди.

Ёш ижодкорлар халқ хўжалигининг бошқа тармоқларида ҳам самарали изланмоқдалар. Комсомол-ёшлар республика корхоналарида ишлаб чиқарилаётган 597 буюм давлат Сифат белгиси билан тайёрланишига оталиқ қилишяпти.

Ҳар йили анъанавий равишда ўтказилаётган кўриклар ёшларнинг ижодий изланишлари самарадорлигини оширишда муҳим босқич бўляпти. Ўйлаймизки, бу галги кўрик-кўргазма ҳам ёшларнинг фан-техника тараққиётига қўшаётган ҳиссаларини янада оширишга хизмат қилади.

Ш. МИРҲАБИБОВ.

ҲАР БИР МИКРОРАЙОНДА, УЙДА, ҲАР БИР ҚИШЛОҚДА СПОРТ МАЙДОНЧАСИ БЎЛСИН

ИШЧИЛАР МАМНУН

Максим Горький номли совхоз Балиқчи районидаги йирик хўжаликлардан ҳисобланади. Бу ерда физкультура ва спортга кўпроқ эътибор бериш билан қишлоқда турмуш маданиятини янада яхшилаш, ёшларнинг ҳар томонлама баркамол бўлиб ўсишларига имконият яратилмоқда. Хўжалик дирекцияси, партия ва комсомол ташкилотлари қишлоқ ёшларининг жисмоний тарбия билан шуғулланишлари учун қулайликлар яратишга аҳамият беришяпти. Қишлоқда физкультура ва спорт йил сайин оммавийлашиб бормоқда. Янги спорт базаларини бунёд этиш, мавжуд спорт иншоотлари ва майдончаларининг қайта жиҳозланиши, машғулотларни мунтазам ўтказиш учун муҳим омил бўляпти. Ҳар йили янги спорт инвентарларига кўплаб маблағ ажратилмоқда.

Қишлоқ ёшларининг Олимпиада йилидаги қувончлари чексиз. Уларга совхознинг 40 та пахтачилик бригадасида спорт билан шуғулланиш учун шароит яратиб берилган. Совхоз ишчилари бўш вақтларининг мароқли ва мазмунли ўтаётгани кайфиятларини яхшиламоқда. Бу эса ўз навбатида меҳнат унумдорлигининг ошиб боришига сабаб бўлмоқда. Ишчилар спортнинг футбол, волейбол ва баскетбол каби турларига кўпроқ ихлос қўйишган. Чавандозлик эса айниқса оммавийлашган. Мавжуд чавандозлик клуби ҳар вақт гавжум бўлади. Владимир Петров ва Зулфия Холиқова сингари чавандозлар район, область, ҳатто республика миқёсидаги мусобақаларда юқори натижаларга эришганлар. Шомил Ўрмонов қишлоқ ёшларининг фахри ҳисобланади. Кўксига СССР спорт мастери нишонини тақиб олган бу чавандозга эргашаётган ёшларнинг сафи кўпайиб боряпти.

Ф. КОЗИМОВ.

БЕЛЛАШУВЛАР. ТЎПЛАР, ОЧКОЛАР

● ВЕЛОТРЕК. Ереванда ўтказилган халқаро мусобақада тошкентлик А. Панфилов минг метрга гит пойгада маррага биринчи бўлиб келди. У Тбилисида ўтказилган ана шундай мусобақада иккинчи ўринни эгаллаган эди.

● ҚИЛИЧБОЗЛИК. Саарлуис (ГФР)да ўтказилган анъанавий халқаро турнирда совет рапирачилари еттита учрашув ўтказиб, муваффақият қозондилар. Ғолиблик супасига кўтарилганлар орасида тошкентлик халқаро классли спорт мастери С. Рўзиев ҳам бор.

ЭЛГА ХИЗМАТ — ОЛИЙ ҲИММАТ

ГЎЗАЛЛИК КОНКУРСИ

Пойтахтимизнинг «Юбилей» спорт саройида гўзаллик намояндаларининг Бутуниттифоқ анъанавий V конкурси очилди.

Гўзаллик байрамида иттифоқдош республикалардаги етакчи сартарошлар ижод қилган янги моделлар намойиш этилади.

Спорт саройи саҳнасида шинам жиҳозланган сартарошлик стол-стуллари. Бу ерга биринчи бўлиб эркак сартарошлар келишади. Улар соч қўйишдаги энг янги моделларни намойиш қила бошлайдилар. Конкурс шарти бўйича ҳар бир янги моделни тайёрлашга 55 минут вақт ажратилади.

Аёл сартарош усталар эса хотин-қизларнинг меҳмонга борганида ва одатдагидек кунда сочи қандай кўринишда бўлмоғи лозимлиги хусусида мусобақалашадилар.

Косметологлар конкурсининг шартлари ҳам шундай.

Олимпиада ўйинлари олдидан гўзаллик байрами конкурсига яна бир янгилик киритилди. Аёл сартарош усталар учун «Олимпиада фантазёри», эркаклар учун эса «Спорт модели» тури бўйича мусобақа ўтказилади.

Айни вақтда конкурсдан ташқари мамлакатимиздаги турли миллатларнинг соч қўйиши, сочнинг турли кўринишлари ва чиройли кийим кийиш бўйича ҳам конкурсдан ташқари мусобақа бўлади.

Конкурс намойишида 23 ёшдан ошмаган 3 та аёл ва 3 эркак, 7 манекенчи, 3 та тренер ва 1 та косметолог қатнашади.

Республика гўзаллик намояндалари конкурсига область конкурсчилари совриндорларидан иборат 2 та команда қатнашади. 2-команда аъзолари асосан тошкентлик усталардан иборатдир.

Анъанавий конкурсга қатнашадиган ҳар икки командага СССР биринчилиги совриндори Берлин, Москва, Познань шаҳарларида ўтказилган сартарошлик халқаро конкурси ғолиби, халқаро класс мастери Р. Очилова тренерлик қилмоқда. Кеча охирида гўзаллик намояндалари ўзаро тажриба алмашадилар.

Ж. МИРЗАЕВ,
А. МЕНГУЛОВ.

ҲАР ТЎҒРИДА

ОВЧИ БУРГУТЛАР

Тожикистонлик овчи Ч. Набиев бургути ёрдамида совхоз отарига кирган бўрини тутиб олди. Қаноти икки метрга борадиган, кучли ва чаққон қуш республикадаги кўпгина чўпонларнинг осойишта қўй боқишларида нафи тегмоқда. Бургут сира қўрқишни билмайди. Тибетнинг катта-катта бўриларига ҳам тап тортмасдан ҳужум қилаверади.

ТОШБАҚАЛАР ПИТОМНИГИ

Бразилия қишлоқ хўжалик министрлигининг мутахассислари ўтган ҳафтада уч-тўрт ойлик ўн беш мингтага яқин тошбақа боласини Рондония территориясидаги дарёларга тушириб юбордилар. Улар тухумдан чиққан кундан бошлаб Гуапор дарёсидаги питомникда боқиб келинди.

Бразилияда тошбақани қўлда урчитиш ишлари 1976 йилда бошланган эди. Ўшанда Пара штатидаги Тапажос дарёсида шундай лойиҳа амалга оширилганди. Бу лойиҳалардан мақсад кейинги йилларда жониворлар шафқатсиз равишда тутилиши оқибатида анча камайиб кетгани учун Бразилия дарёларида уларни кўпайтириш мақсад қилиб қўйилди. Тошбақалар тухумдан чиқиши биланоқ махсус сузувчи кафасларга йиғиб олиниб, питомникка келтирилади. Улар дарёга тушишдан аввал шу қафасда тўрт ойча яшайди. Шунда уларнинг косаси ўсиб, йиртқич балиқлар ҳужумига бардош берадиган бўлади.

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

Малик Ҳакимович ҲАКИМОВ

Республика юридик фани оғир жудоликка учради. Йирик юрист олимлардан бири, юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси И. М. Мўминов номидаги Фалсафа ва ҳуқуқ институти секторининг мудири, КПСС аъзоси Малик Ҳакимович Ҳакимов 59 ёшида тўсатдан вафот этди.

М. Ҳ. Ҳакимов 1921 йилда Тошкент шаҳрида туғилди. Тошкент молия-иқтисод институтининг ишчилар факультетини тугатганидан сўнг Қизил Армия сафига чақирилди. Улуғ Ватан уруши фронтларининг жанговар ҳаракатларида фаол қатнашди. У Тошкент юридик институтини аъло баҳо билан тамомлагач, ўзини илмий-педагогик ишларга бағишлади. М. Ҳ. Ҳакимов 1949—1958 йилларда Бутуниттифоқ юридик сиртқи институти Тошкент филиали директори, кейин эса Тошкент юридик институтининг катта ўқитувчиси бўлиб ишлади. Шундан кейин унинг иши ВЦСПС касаба союз ҳаракати Тошкент олий мактаби, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги Партия тарихи институти билан боғлиқ бўлди.

М. Ҳ. Ҳакимов 1958 йилдан бошлаб Ўзбекистон ССР Фанлар академияси И. М. Мўминов номидаги Фалсафа ва ҳуқуқ институтида ишлади. У давлат ва ҳуқуқ, Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистоннинг миллий давлат қурилиши назариясига доир бир қанча проблемаларни тадқиқ этди.

М. Ҳ. Ҳакимов 100 дан зиёд илмий асарлар, шу жумладан, «Социализмга ўтиш даврида Ўзбекистонда миллий совет давлатчилигининг ривожланиши» (1965), «Партия ва совет миллий давлатчилиги. Ўрта Осиё ва Қозоғистон халқларининг совет давлатчилигини барпо этиш ва ривожлантиришда КПСС раҳбарлиги» (1980) сингари йирик асарлар яратди.

Профессор М. Ҳ. Ҳакимов илмий кадрларни тарбиялашга катта ҳисса қўшди, унинг илмий раҳбарлигида 32 та кандидатлик ва докторлик диссертацияси тайёрланди ва ёқланди.

М. Ҳ. Ҳакимов меҳнаткашларни коммунистик ва ҳуқуқий руҳда тарбиялаш соҳасида катта иш олиб борди, Ўзбекистон ССРнинг бир қанча қонун актларини ишлаб чиқишда фаол иштирок этди.

Партия ва ҳукумат М. Ҳ. Ҳакимовнинг илмий-педагогик ва жамоатчилик фаолиятини юксак баҳоладилар. У Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби фахрий унвонига сазовор бўлган, СССР медаллари билан мукофотланган эди.

Коммунистик партиянинг содиқ фарзанди, йирик олим ва ажойиб инсон Малик Ҳакимович Ҳакимовнинг ёрқин хотираси уни билган ва у билан ишлаганлар қалбида ҳамиша сақланиб қолади.

Бир группа ўртоқлари.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

СССР Энергетика министрлиги «ГЛАВНИИПРОЕКТ»нинг
ЎЗБЕКИСТОН ЭНЕРГЕТИКА ВА АВТОМАТИКА ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ
ВАКАНТ ВАЗИФАЛАРГА
КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

катта илмий ходимлар: электр тармоқлари корхонасини бошқаришнинг автоматлаштирилган системаси лабораториясига; секторлар бўйича: теплоэнергетика ва ёқилғи-энергетика баланси, саноат энергетикаси, қишлоқ хўжалигини электрлаштириш, энергетика блокларини автоматлаштириш, юқори вольтли линияларини лойиҳалаштиришда иқлим шароити ва изоляторларнинг ифлосланишини ҳисобга олиш (3 ўрин), алоқа энергетикаси каналларидаги шовқинни адаптик компенсациялаш (2);

кичик илмий ходимлар: электр тармоқлари корхонасини бошқаришнинг автоматлаштирилган системаси лабораториясига (2); секторлар бўйича: теплоэнергетика ва ёқилғи-энергетика баланси, саноат энергетикаси, қишлоқ хўжалигини электрлаштириш, энергетика блокларини автоматлаштириш (4), юқори вольтли электр линияларини лойиҳалаштиришда иқлим шароити ва изоляторларнинг ифлосланишини ҳисобга олиш (5), алоқа энергетикаси каналларидаги шовқинни адаптик компенсациялаш (4), автоматлаштирилган электр симлари (2), юқори қувват техникаси (5), технологик жараёнларни бошқариш ва регулировкалаш (3).

Конкурсда фан докторлари ва кандидатлари ҳамда юқори малакали мутахассислар қатнашишлари мумкин.

КОНКУРС МУДДАТИ — 20 МАЙГАЧА.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри — 143, Академиклар шаҳарчаси, Телефонлар: 66-29-53, 66-29-67.

ЎРТА ОСИЁ НЕФТНИ ҚАЙТА ИШЛАШ САНОАТИ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ
вакант вазифаларга
КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

катта илмий ходимлар: патентшунослик ва патент экспертизаси лабораторияси, секторлар: углеводород хом ашёси конверсияси жараёнлари, техник-иқтисодий тадқиқотлар;

гидрогенизацион жараёнлар синтези ва катализаторларни синаш лабораториясига кичик илмий ходим.

КОНКУРС МУДДАТИ — 6 ИЮНГАЧА.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: 700143, Тошкент шаҳри, Г-143, Академиклар шаҳарчаси. Телефонлар: 62-56-81, 62-59-42, 62-59-25.

●

М. АШРАФИЙ НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ КОНСЕРВАТОРИЯСИ
профессор-ўқитувчилар составидаги
ВАКАНТ ВАЗИФАЛАРГА
КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

кафедра доцентлари: торли асбоблар, хор дирижёрлиги;
кафедра катта ўқитувчиси: торли асбоблар (гижжак, альт);
кафедра ўқитувчилари: концертмейстерлик класси, методика ва практика, композиция ва асбоблар (3 ўрин).

КОНКУРС МУДДАТИ — 7 ИЮНГАЧА.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Пушкин кўчаси, 31-уй, кадрлар бўлими.

●

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — «Кўзга кўринмас одам» фантастик-саргузаштли аттракционининг гастроллари (15/V да 14.00 ва 19.30 да).

Театр

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 15/V да Келинлар қўзғолони, 16/V да Қизил яйловдаги кўк тулпорлар.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 15/V да Ур, тўқмоқ (16.00), Ҳижрон (19.30), 16/V да Гулбаҳор қани?

●

МАРКАЗИЙ «ПАХТАКОР» СТАДИОНИДА
16 МАЙ СОАТ 19.00 ДА
СССР биринчилиги учун олий лиганинг
«ТОРПЕДО» (Москва) — «ПАХТАКОР» (Тошкент)
командалари ўртасида
ФУТБОЛ

Ўзбекистон ССР Госплани ҳузуридаги Меҳнатни ва ишлаб чиқаришни бошқаришни илмий асосда ташкил этиш республика маркази коллективи марказ ходими М. А. Тўйчиевага онаси

Килия ТЎЙЧИЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон ССР Социал таъминот министрлиги Иттифоқ миқёсидаги шахсий пенсионер, 1926 йилдан буён КПСС аъзоси

Сотқин Бадалбоевич БАДАЛБОЕВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Атлантлар ва кариатидлар. Бадиий фильм, 3-серия. 11.30 — Ёшлар адреслари. 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Кинопрограмма. 16.05 — Ҳунар — техника-таълим билим юртларида нимага ва қандай қилиб ўргатишади. 16.50 — Шахмат мактаби. 17.20 Концерт. 18.00 — Звездочёт. 18.45 — Миллионлар ленинча университети. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Ватанимиз манзаралари. 19.45 — Атлантлар ва кариатидлар. Бадиий фильм, 4-серия. 21.30 — Время. 22.05— Концерт. 23.05 — Дунё воқеалари. 23.20 — Ҳужжатли фильм.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I.

11.30 — Зоологиядан ўқув кўрсатуви. 12.00 — В. И. Ленин номли Бутуниттифоқ пионер ташкилоти туғилган кунга. 12.25 — Ўқув кўрсатуви. 12.55 — У замонлар ўтиб кетди. Кинокомедия. 14.10 — Ўзбекистон мактаб ўқувчиларининг XXVI спартакиадаси. 18.20 — Болалар учун фильм. 18.30 — Ёшлик. 19.00 — Турмуш ва маданият. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Ижод саҳифалари. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Музикашуносларнинг Бутуниттифоқ кенгашига бағишланган кўрсатув. 21.30 — Время. 22.05 — Озуқа ишлаб чиқариш резервлари. 22.20 — РСФСР халқ артисти Ия Савина.

II.

20.05 — Янгиликлар. 20.25— Эстетика асослари. 21.05 — Назарий механика. 22.05 — Вианинг бош мухбиримиздан. 22.35 — 24.25 қайтмаяпти. Бадиий фильм.

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Севги қўшиқлари. 9.30 — Ўзбекистон давлат телевидениеси ва радиоси хорининг концерти. 12.10 — Ўзбекистон ишчиси. 13.00 — Чорвадорлар учун эшиттириш. 13.30 — М. Пахоменко ва Э. Хиль куйлайди. 14.00 — Ҳам пахта, ҳам чорва. 18.50 — Инсон ва қонун. 18.40 — Ёшлик. 19.45 — Рубобда Қ. Усмонов чалади. 20.25 — «Қалдирғоч» ансамблининг концерти. 20.50 — Халқаро мавзуларда суҳбат. 21.00— Устоз. Радиоҳикоя. 21.20 — Мўл ва арзон гўшт етиштириш резервлари. 22.30 — Янгра, созим. 23.20 — Дам олиш соатида.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

Редакция адреси: 700000 Тошкент—П, Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор— 33-65-45, 32-53-04, редактор ўринбосарлари — 33-06-83, 32-55-04, 33-44-55, 32-55-05, масъул секретарь — 33-79-14, 32-53-05, секретариат — 33-72-83, 32-53-06; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19, марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси 32-55-70, халқаро ҳаёт — 32-54-18, саноат, транспорт ва капитал қурилиши— 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09, қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20; 32-54-18, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-51, 32-57-21, 32-54-24, ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27, хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 33-35-53, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 32-54-13, иллюстрация — 32-57-22, коммунистик тарбия — 32-54-29, стенографистка — 33-73-43, 32-54-05, жамоатчилик қабулхонаси — 33-89-26, 32-52-26; эълонлар бўлими — 33-81-42; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20, Самарқанд — 5-19-71; Сирдарё — 2-05-27, Сурхондарё — 3-92-36, Хоразм — 5-51-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 61-35; Фарғона — 4-20-84; Наманган — 6-79-92; Андижон — 4-48-85; Жиззах — 31-66. Нашриёт диспетчери — 32-78-94. Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.